

16 sene sonra 1989 Devrimleri

Sosyalizm kötü birşey olamaz

1989 yılında o zamanlar sosyalist blok olarak tanımlanan Doğu Bloku ülkelerinde ard arda halk ayaklanmaları oldu. Baskıcı, zorba rejimler birer birer yıkıldı. Bu rejimlere sosyalizm demek mümkün mü? **sayfa: 10-11**

Perihan GÜLER

Orhan Pamuk ve sol milliyetçilik

Son zamanlarda Nobel dahil sayısız ödüle aday gösterilen ve bunların çoğunu alan Orhan Pamuk sağ milliyetçiler tarafından olduğu kadar sol milliyetçiler tarafından da eleştiriliyor. **sayfa: 15**

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

SAYI: 245

24 Kasım 2005

1.000.000 TL - 1 YTL

3 Aralık, Uluslararası İklim Protestosu Günü Yürüyüş ve mitingleri

İstanbul: Saat: 12.00 Haydarpaşa Numune Hastanesi önünde buluşma. 133.00 Yürüyüş. 14.00'de Kadıköy Beşiktaş iskelesinde miting ve konser

İzmir: Saat 13.00'de Cumhuriyet Meydanı'nda buluşma. 14.00 yürüyüş. 15.00'de Alsancak Gündoğdu meydanı'nda miting ve konser

Bursa, Ankara ve Diyarbakır'da basın açıklamaları

Ayrıntılı bilgi için: aktivizm@gmail.com - 0536 - 888 83 67

BAĞDAT YANIYOR, NEW ORLEANS BATIYOR, PETROL ŞİRKETLERİ KAZANIYOR

Dünyamız yanıyor onu kurtarabiliriz

Dünyamız çok ciddi bir tehdit altında. Sanayiden, motorlu kara taşımacılığından ve enerji santrallerinden çıkan karbondioksit gazları nedeniyle sürekli olarak ısınıyor.

Bu ısınmanın sonucunda buz dağları eriyor. Her geçen gün seller çoğalıyor.

Denizler ısınıyor ve bununla kasırgalar artıyor. Deniz seviyesi hızla yükseliyor. Bilimcilerin bazı tahminlerine göre denizler önümüzdeki 50-100 yıl içinde 7 metre yükselebilir. Bunun sonuçlarını herkez tahmin edebilir.

Küresel ısınmanın sorumlusu sermayedarlar. Onlar dünyayı kârları için alabildiğine tahrip ediyorlar. Petrol şirketleri, otomobil üreticileri, enerji şirketleri el birliği içinde bu korkunç gidişin sorumluları.

Bu gidişe dur demek mümkün. Temiz ve sürekliliği olan enerji kaynaklarına geçmek, mümkün. Ama bu ancak küresel şirketlere karşı mücadele ederek mümkün.

Bugün ABD yönetimi açıkça küresel şirketlerden yana tutum alıyor. Çünkü Bush ve yönetimindeki diğerleri petrol şirketlerinin ortakları veya yöneticileri. Öyleyse onlara karşı da mücadele etmek gerekiyor.

Mücadele etmezsek yarın çok geç olacak!

Sayfa: 13

İnsanları sindiremezsiniz!

Kürtlere dönük yeni bir kampanya başladı. Önce Şemdinli'de bombalar patladı. Bombalamayı yapanlar halk tarafından silahları, suikast planları ile birlikte yakalandı.

Savcılık halkın yakaladığı bu kişileri serbest bıraktı. Kara Kuvvetleri Komutanı çetecileri "yakınımdır, iyi askerdir" diye koruması altına aldı.

Hakkari valisi Yüksekova ve Hakkari'de gösteri yapan halka ateş açtırdı. 4 kişi güvenlik kuvvetlerinin açtığı ateş sonucu öldü.

Vali, emniyet müdürleri, jandarma komutanı yerlerinde duruyorlar. Yetkililer ölenlerin sorumluluğunu "bölücü terör örgütü"ne yüklüyor. Çünkü "bölücü sloganlar" atılmış.

Ardından cenazede halkın üzerinden F16 savaş uçakları uçuruldu. Asker ve polis 100 bin kişinin katıldığı cenazeye yaklaşmaya cesaret edemedi ama savaş uçakları yollandı, alçaktan uçuş yapmaları emredildi. Bu emri verenler yerlerinde duruyor. Kara Kuvvetleri Komutanı gene konuştu ve bu uçuşları "rutindir" diye savundu.

Eğer demokrasi isteniyorsa, eğer çözüm isteniyorsa o vakit Hakkari valisi ve Kara Kuvvetleri Komutanı işten el çektilmelidir.

Sayfa: 2/3 / 5

Şemdinli:

Susurluk değil Paris

Barış ÇALIŞKAN

Türkiye'nin Güneydoğu'daki en uzak ucunda, Efkâr Dağı'nın eteklerinde kurulmuş, 15 bin nüfuslu Şemdinli'de yaşanan devlet terörü, her şeyden önce, bölge halkının devlete olan güvensizliğinin çarpıcı boyutlarını kanıtladı.

15 yıllık kirliliği yaşayan Kürtler, altı yıldan bu yana iyi kötü süren barış ortamı sayesinde biraz nefes alabilir hale gelmişlerdi. Son iki ayda 14 ayrı bombalı saldırı gören Şemdinli'de halk, devletin herhangi bir kurumuna olan güven duygusundan yoksunlukla, olayların faillerini yakaladı, kanıtları kendisi topladı, kanıtların karartılması ihtimaline karşı tüm belgeleri çoğaltarak halka dağıttı. Sorumluların yakalanması ve yargılanması konusunda pek de dişe dokunur bir şey yapılmadığını görünce de sokaklara döküldü.

Tepki Şemdinli'den Yüksekova, Hakkari merkez, Van, Ağrı gibi doğu illerinin yanısıra, İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyük şehirlere de yayıldı. En önemli ayıraç noktalarından biri Yüksekova'da düzenlenen cenaze töreni oldu. tören çok büyük bir protesto gösterisine dönüştü. Haritadaki yerini bile kirliliği savaşı dolayısıyla öğrendiğimiz, 'allahın unuttuğu' Yüksekova'da 50 bin kişi gösteriye katıldı.

Hani 1. sınıf vatandaşlar?

Cenazenin üzerine dalış yapan savaş uçakları, açılan ateşle üç kişinin ölmesi, gösteri yapan her kalabalığa asker ve polis saldırması, işgal altındaki Irak'ta ABD askerinin yaptıklarını andırıyor. Ya da Hindistan'da İngiliz, Kongo'da Fransız, Angola'da Portekizli işgalcilerin... Oysa güvenlik güçlerinin halkın güvenliğini sağlamakla görevli oldukları söylenir. Yüksekova, Şemdinli ve diğer yerlerde uygulanan devlet terörünü görenlerin böyle bir masala inanması mümkün mü?

Başbakan'ın "Herkes 1. sınıf vatandaş" sözü inandırıcılığı böylece yitirdi. Yüksekova'da olaylar büyüyünce resmi tüm görevlilerin (asker, polis, vergi memuru, hemşire, doktor, öğretmen, PTT görevlisi, vb. tüm memurlar ve onların eş ve çocukları) ilçeden resmi araçlarla tahliye edilmesine ne demeli? Acaba kimden kaçırılıyorlar? Bunlar o toprakların yabancısı mı? Başka bir ülkeden geçici olarak mı geldiler? Kaçanlar 1.sınıfsa, kalanlar kaçınıcı sınıf vatandaş?

Bölücü sloganlar

Ana akım medya ve devlet görevlilerinin açıklamalarına göre, cenazeye katılanlara karşı onca önlem bölücü sloganlar attıkları için alınmış. Bir ilçenin neredeyse tamamı sokağa çıkıp 'bölücü sloganlar' atıyorsa o ilçenin tamamı bölücü demektir. Türkiye Cumhuriyeti devletinin temel sorunlarından biri ülkeyi böldürt-

Bir ilçenin neredeyse tamamı sokağa çıkıp 'bölücü sloganlar' atıyorsa o ilçenin tamamı bölücü demektir. Türkiye Cumhuriyeti devletinin temel sorunlarından biri ülkeyi böldürtmemek olduğuna göre bu ilçe halkının kaderi ne olacaktır? Hepsi 'ölü ele geçirilecek' ya da hapse mi atılacak?

memek olduğuna göre bu ilçe halkının kaderi ne olacaktır? Hepsi 'ölü ele geçirilecek' ya da hapse mi atılacak?

Derin devlet mi?

Olayların seyrine bakılarak yeni bir Susurluk vakası yaşandığı sık sık dile getirildi. Benzer nitelikte olaylar Türkiye'de çok sık yaşandığı için bu yorum kabul de gördü. Bu izlenimi doğuran pek çok etken de günlerce basında yer aldı.

Örneğin, araçlardan çıkan belgeler Şemdinli saldırısıyla sınırlı değil. Planlanan çok sayıda suikast ve bombalama eylemi hakkında ipuçları veriyor. Saldırını düzenleyenler için izin kağıtları bile önceden düzenlenmiş.

Bombalamayı yapan şahsın binmeye çalıştığı araç olaydan bir saat önce askeri birlikten çıkmış ve arabaya bir itirafçıyı almışken devletin dışında, 'lokal' bir olay olduğu söylenebilir mi? Diyelim ki öyle. O zaman da devlet kendi emri altındaki 'lokal' suç erbabını denetleyemiyor ve bunlara maaş ödemeye devam ediyor demektir.

Bagajdan çıkan 105 kişilik ölüm listesinde dükkanına bomba atılan kişinin ismi kırmızıyla çizilmiş. Yani işi bitirildiği varsayılarak listeden silinmiş. Üstelik dört klasörlük bir dosyada planlanan başka saldırıların kanıtları da var.

Savcı olay yerinde inceleme yaparken toplanan kalabalığın üzerine ateş açan asker de bir kişiyi öldürdü, beş kişiyi yaraladı (Acaba yanlışlıkla savcı da vurulsaydı olay PKK'nin üstüne mi kalacaktı?).

Susurluk'un baş mimarlarından Mehmet Ağar'ı arayan bir polis "Bizi öldürüyorlar. Burada sıkıştık, yardım gönderin", diyor ve hükümet bu konuda ağzını açmıyor. Yani bir 'derin devlet' kokusu yine ortalağı sanyor.

Sorun Kürt sorunu Ancak bu kez topu derin devlete atarak kimse sorumluluktan kurtulamaz. Sorunun çözümü Kürt sorunu konusunda devlet politikasının bütünüyle değiştirilmesinden geçer. Artık "Bu devletin işi değil, bir takım karanlık güçlerin, devletin içinde yuvalanarak yaptığı lokal işlerdir" açıklamaları hiç kims-

eye fayda sağlamaz. Bu düpedüz devletin uygulamakta ısrar ettiği politikaların sonucudur ve çözümü de devlettedir.

Üstelik bugün "Önce PKK koşulsuz silah bıraksın" demenin de bir anlamı kalmamıştır. Bugün, önce ve derhal hükümet olaya adı karışan tüm resmi görevlileri açığa alıp yargılamak, olaylarda sıklıkla her bir kurşunun (görgü tanıklarından biri, evine isabet eden kurşunların terlikleri doldurduğunu söyledi) hangi silahtan çıktığını ve bu silahları kimlerin ateşlediğini bulup tutuklamalıdır.

Kullanılan resmi belgelerde imza yetkisi bulunan Hakkari İl Jandarma Alay Komutanı Albay Erhan Kubat, herşey ortadayken "Güvenlik güçlerinin bu işle ilişkisi olması mümkün değil. Böyle bir şey mümkün olabilir mi?" diyen Hakkari Valisi Erdoğan Gürbüz, tutuklanan kişiyle ilgili olarak "Şüpheli bile denemez, ortada sadece vatandaşın küçük bir iddiası var" diyen Şemdinli Başsavcısı Harun Ayık derhal savcılık soruşturmasına alınmalıdır.

Polisin bulunduğu bölgede yasal olarak istihbarat çalışması izni olmayan jandarmaya bağlı Jandarma İstihbarat Teşkilatı'nın (JİT) orada ne işi olduğu, buna benzer olaylardaki sorumluluğu kamuoyuna bir an önce açıklanmalı, sorumlular cezalandırılmalı ve eski adı JİTEM olan bu kontrgerilla teşkilatı dağıtılmalıdır.

Bunlar atılması gereken ilk adımlardır. Bu adımlar atılmadan Başbakan Tayyip Erdoğan'ın olayın üzerine 'Sonuna kadar gidileceği', 'Kim yaptıysa bedelini ödeyeceği', 'Nerden gelirse gelsin kayırma yapılmayacağı' sözlerinin hiçbir inandırıcılığı olamaz. Ve bunlar sadece ilk adımlardır. Kürt sorununda kalıcı çözüm içinse, yukarıda da söylendiği gibi, şahin devlet politikası bütünüyle değiştirilmelidir.

Fransa'da atılan tohum

Son olayları Susurluk'la karşılaştırmanın mantıklı bir yanı var. Ancak karşılaştırılacak başka şehir de Paris. Ülkelerinden çeşitli zorluklar nedeniyle ayrılıp

Rakamlarla Şemdinli

Nüfus: 15 bin.
Temel geçim kaynağı:
hayvancılık ve mazot
satışı. Kişi başına düşen
milli gelir: 236 dolar.
İşsizlik: %85.
Gelişmişlik düzeyi: 81 il
içinde Hakkâri 77.

daha iyi bir hayat için Avrupa'nın çeşitli şehirlerine yerleşen çoğu müslüman kökenli göçmen gençler, daha birkaç hafta önce, Paris'i yangın yerine çevirdiler. Ayaklanmalarının nedeni Kürtlerle aynı: eşitsizliğin getirdiği aşağılanma. Yani '1.sınıf vatandaş' muamelesi görmemek.

Fransa'da bir tohum atıldı. Bu tohumun en yalın ifadesi "Haklarını alamıyorsan çık sokağa ve yak!". Aynı tohumun Türkiye'de yeşermesini istemeyenler artık ayağını denk almalıdır. Kürt gençlerine sahip çıkmayan devlet aynı yangını kapısının önünde bulacaktır.

Üstelik Kürt halkı Fransa'daki göçmen gençler gibi örgütsüz de değildir. Uzun yıllardır mücadele veren pek çok örgütlenmesi vardır. Oradaki gibi nüfusun %10'unu değil, %30'a yakını oluşturacaktır. Sınır dışı etme, ülkelerine geri gönderme gibi bir durum da söz konusu değildir.

Bayrak provokasyonlarında olduğu gibi, ipini koparmış birkaç bin MHP'li faşistin sokağa çıkmasıyla önlenilecek bir yangın da olmayacaktır bu. Çünkü batıdaki bütün büyük şehirlerde yüzbinlerce Kürt yaşıyor. Şimdiden İstanbul'un varoşlarında çoluk çocuk binlerce Kürt irili ufaklı gösteriler yapıyor. Hükümet ne bütün Kürtleri öldürmeye yetecek kurşun, ne de hepsini 'tıkabileceği' cezaevi bulabilir.

Şimdi, yatışmış gibi görünen olaylar, pimi çekilmiş bomba gibi, her an yeniden patlamaya hazır bekliyor. Rasyonel akıl çözümün çerçevesini çiziyor.

KİM NE DEDİ?

“

"Değerli bir subayımızdır".
(Orgeneral Orgeneral Büyükanıt'ın Şemdinli olaylarına karışan assubay hakkındaki değerlendirmesi.)

"Komşuya demokrasi gelecek, Esat'la veya değil..."
(Hilmi Özkök, Genel Kurmay Başkanı)

"Yurtsever ne demek? En kısa tanımıyla yurtsever, yurdunda yaşayan herkesi din dil ırk ayırmadan sahiplenen ve yurt topraklarında bir arada eşit ve barış içinde yaşamak isteyen ve bunun için mücadeleden edemeyen kişidir."
(TKP'nin Komünist gazetesi)

"Sizin işiniz çocuklarla top oynamak değil, onları tutuklamaktır!"
(Toulouse kentinde polislere hitaben konuşan Fransa İçişleri Bakanı Sarkozy)

"Vatan namustur, sattırmadık!"
(Faşist Yeni Çağ gazetesi)

"Tüpraş vatandır, sattırmayız!"
(TKP)

"George Bush katildir. Arjantin topraklarına adım atmaması için yapılan gösterinin önünde olacağım."
(Diego Maradona, Eski futbolcu)

"Bugün en büyük yenilgiyi alan George Bush'dur. Adam yaralı bir halde geri döndü. Yenilgiyi suratından görebilirsiniz."
(Hugo Chavez, Venezüella Devlet Başkanı)

"Ben başkan seçildiğim zaman ABD ile Brezilya'nın ilişkilerinin bozulacağını söyleyenler vardı. Onlar çok fena yanlışlardı."
(Lula, Brezilya Devlet Başkanı)

"Bush'un kuklaları birer birer devriliyor"
(Hugo Chavez, Venezüella Devlet Başkanı)

”

BAŞYAZI

Demokrasiyi ve çözümleri tercih etmek

Şemdinli’de yaşanan bombalama olayı ve ardından bommayı koyanların halk tarafından ele geçirilmesi fakat savcılık tarafından serbest bırakılmaları son derece önemli bir gelişme.

Karakuvvetleri Komutanı’nın şahsen tanıdığı ve sayısız karanlık olaya karışmış bir Jandarma assubayı için içinde ama hala işin karanlık olup olmadığı tartışılıyor.

Hükümet ise olayın üstüne gideceğiz diyor. Göreceğiz.

Fakat daha önemli olan gelişmeler Şemdinli’nin ardından Yüksekova ve Hakkari’de yaşananlar ve özellikle de Yüksekova’daki cenazede yaşananlardır.

Bilindiği gibi bu kentlerdeki gösterilerde 4 kişi güvenlik güçlerinin açtığı ateş sonucu öldü. Resmi makamlar “terör örgütü işe karıştı” falan deseler de 4 kişi güvenlik güçlerinin ateşi ile öldü.

Ölenlerden üçünün cenazesine 100 bin kişi katıldı. Yüksekova’nın nüfusundan kat be kat daha fazla insan.

Resmi makamlar gene “terör örgütü işe karıştı”, “bölücü sloganlar atıldı” dese de bu kez cenazeye katılanların üzerinden F16 savaş uçakları uçtu.

Kara Kuvvetleri Komutanı F16’lar için “rutin uçuş” diyor. Adam durumu kurtaracağım derken daha büyük gaf yapıyor. demek F16’lar rutin olarak halkın üzerinde, şehirlerin üzerinde alçaktan uçuş yapıyor. Bu adam derhal görevinden alınmalıdır.

Halk Erdoğan’a Hakkari ve Yüksekova’da “Vali istifa” diye bağırdı. Erdoğan ise ülke “sloganlarla yönetilmez” diye vebap vermiş. Ama halkın bütünü valiyi istemiyorsa o vali hala orada duracak mı? Hani demokrasi halkın kendisi kendisini yönetimiydi?

Hakkari valisi derhal görevinden alınmalıdır. Eğer demokrasi ve çözüm tercih ediliyorsa o vakit halka güven vermek için adımlar atılmalıdır. Bombalamaya karışanların hepsi yargı önüne çıkmalıdır. Derhal Kara Kuvvetleri Komutanı ve Hakkari Valisine işten el çektirilmelidir. F16’lara uçuş emri veren subay/subaylar işten el çektirilmelidir.

Yok eğer demokrasi ve çözüm istenmiyorsa o vakit söyleyecek fazla birşey yok. sadece yalan söylenmesin. Komutanlar ve hükümet yetkilileri çıksın ve savaşa çağız desinler.

Ancak bu tutum bir yarar getirmez. Önceki savaş döneminin yarattığı sorunlar biliniyor. 30 bin ölü ve yıkılmış bir ekonomi. Eğer ekonomik ve siyasal istikrar isteniyorsa çözüm için çalışmak gerekir, çözüm ise siyasaldır.

sosyalist işçi

İşçi sınıfı perspektifi

İşçi sınıfının ‘artık’ değiştiği çok sık tartışılan bir konudur. Egemen sınıfın yazarları bu değişimin sonunda işçi sınıfının artık devrimci olamayacağını söylerler ve kapitalizmin nihai zaferini ilan ederler.

Solda da önemli bir tartışmadır işçi sınıfının değişimi. Burjuvazinin iddiasını soldan tekrarlayanlar da vardır, onlar da artık devrimler çağının kapandığını, reformlar için mücadele etmek gerektiğini söylerler. Soldan başkaları ise işçi sınıfının yeni tür sendikalara ihtiyacı olduğunu anlatırlar ve aslında işçi sınıfının devrimci rolü bitmiştir argümanını başka bir biçimde tekrarlarlar: İşçiler halkla beraber örgütlenmelidir. Örneğin Türkiye’de bazı çevreler “toplumsal hareket sendikacılığı” adlı bir öneriye sahiptirler.

İşçi sınıfı elbette değişir. Kimi sektörler ortadan kaybolurken yeni sektörler ortaya çıkar. Örneğin gelişmiş kapitalist ülkelerde madencilik ve bir kısım sanayi işçileri ortadan kaybolurken yerlerine yeni sanayiler gelmiştir. İşçi sınıfına eski yapısıyla bakan herkes işçi sınıfının eridiğini, azaldığını iddia edebilir ama gerçekte durum böyle değildir.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde “servis hizmetleri” denen alanlarda giderek yoğunlaşan bir işçi sınıfı var. Bunlar kendilerinden önceki maden işçileri veya tersane veya çelik işçileri kadar kol emeğine dayalı bir işgücüdürler.

Kimilerinin iddia ettiği gibi bu ‘beyaz yakalı’ iş gücü orta sınıf, küçük burjuva değildir. Çok zaman işçilerin mavi yakalı olmaktan beyaz yakalı hale gelmesi sadece bir isim değişikliğidir.

Türkiye’de bir çok işkolunda bunu çok net olarak görmek mümkün. Örneğin TCDD’de trenleri çalıştıranlar ‘beyaz yakalı’ kabul ediliyorlar ve bu nedenle memur kategorisine giriyorlar fakat biletleri kontrol edenler veya tren amirleri ‘mavi yakalı’ kabul edilerek işçi olarak kabul edilmekteler. Benzer gerçekten komik durumları çok işkolunda görmek mümkün.

Bundan 20-30 sene önce çok zaman bir erkek çalışan matbaadaki dizgi makinasını kullanıyordu ve mavi yakalı işçi olarak görülüyordu. Şimdilerde ise çok zaman kadın bir dizgiçi aynı işi yapıyor fakat o beyaz yakalı işgücü olarak görülüyor.

Eskiden bazı işlerde çalışanlar ayrıcalıklıydı. Örneğin öğretmenler, öğretimin görevlileri, hemşireler gibi. Ancak şimdi bu kesimler aynı durumda değil. İşe yeni başlayan bir öğretmen ya da hemşire hiçte yüksek bir ücret almıyor

gibi oldukça ağır koşullarda çalışmakta. Çok zaman ücretlerini arttırmak için eylem yapma ihtiyacı duymaktalar. Bu alanlarda yüzbinlerce işçi çalışmaktadır.

Bütün bu insanları topladığımızda işçi sınıfının ortadan kaybolması bir yana giderek ve hızla çoğalmaktadır. Kimi gelişkin sanayi ülkelerinde işçi sınıfı artık toplumun yaklaşık üçte ikisini oluşturmaktadır.

Gerçekten orta sınıf sayılması gereken, baş öğretmenler, müdürler, yöneticiler iş gücünün sadece yüzde 10 kadarını oluşturmaktadır.

Kimileri ise işçi sınıfını yaşam tarzına göre tarif etmeye çalışmaktadır. Giyim tarzı, belki ücret düzeyi, oturduğu bölgeye bakarak işçi olup olmadıklarına karar vermeye çalışılmaktadır. Oysa bütün bunlar işçi sınıfının tanımı için geçersiz olan kriterlerdir. Oysa kapitalizmde sadece üretim araçlarını kontrol edenlerle yaşayabilmek için onlar için çalışmaktan başka çareleri olmayanlar arasındaki ayrım işçi ile işçi olmayana ayır eder.

Kapitalizm 250 yıl önce İngiltere ve Belçika’da başladı ve oradan bütün dünyaya yayıldı ve hakim oldu. Bu süreç içinde kapitalist sınıf için çalışanların sayısında muazzam bir artış yaşandı. İşçi sınıfının sayısı bir-kaç yüz binden bugün 800 milyona ulaştı.

Kapitalizmin gelişmesinin her aşamasında yeni sanayiler öne çıktı. Bu her değişimde alışılmış işçi tanımı oluşturmaya başladılar. 19’uncu yüzyılın başında tekstil işçileri tipik işçiler olarak görülürdü. 1880’lerde bu kanı değişmeye başladı ve yerine liman işçileri ve madencilere geçti.

1910 ve 20’lerde ağır sanayide çalışan işçiler tipik işçi tanımını oluşturmaya başladılar. 1950’lerde ve 60’larda otomobil işçileri ve hafif sanayi işçileri öne çıktı.

Kapitalizm 250 yıl önce İngiltere ve Belçika’da başladı ve oradan bütün dünyaya yayıldı ve hakim oldu. Bu süreç içinde kapitalist sınıf için çalışanların sayısında muazzam bir artış yaşandı. İşçi sınıfının sayısı bir-kaç yüz binden bugün 800 milyona ulaştı

Bu her değişim aşamasında daima birileri yeni işçilerin ‘gerçek’ işçi olmadığını iddia ettiler ve işçi tanımını eski, alışık-ları işçi kesimi üzerinden yapmakta ısrar ettiler.

İşçi sınıfının yeni kesimleri çok zaman eski kesimlerin yenilgisinin ardından ortaya çıkıyorlar. Bu 1850’lerde ve 1930’larda olduğu kadar bugün de geçerli.

Bu durum genellikle mücadelenin mümkün olmadığını kanısını yaratıyor. Eski işçiler yenilirken yeni işçiler ise mücadeleye o kadar da istekli olmuyorlar. Bu yenilgiyi hava genellikle sermaye sınıfına kolektif olarak karşı koymanın mümkün olmadığı kanısının yaygınlaşmasına neden oluyor.

Ama insanları sisteme karşı mücadele etmek istemeseler dahi sistem onlara karşı mücadele etmekte geri durmuyor. Ne zaman ulusal ya da uluslararası ölçekte rekabet artsa sistem yükü daha çok çalışanların sırtına vurmaya çalışıyor.

Bugün uluslararası rekabet artıyor. Hem de çok hızla. Bu nedenle her yerde kapitalist sınıf ‘değişimden’ ve ‘reformlardan’ bahsediyor. Onlar için değişim ve reform sosyal haklara, ücretlere, çalışma koşullarına daha fazla saldırı demek. Eğitimin, sağlığın özelleştirilmesi ve pazara açılması demek.

İşçi sınıfının en küçük kazanımlarına bile saldırıyorlar. İş güvenliğini ellerinden alıyorlar, hatta 5 dakikalık molalarına bile göz dikiyorlar. “Çünkü” diyorlar, “rekabet var”. “Rekabete karşı değişmeli” ve “fedakarlıklar” yapmalıyız.

Bu noktada işçiler üzerindeki baskı artıyor. Ta ki bir direniş başlayınca kadar. Daha önce uysalca çalışan işçi kesimleri bir noktadan sonra direnmeye, sermayenin saldırısına karşı koymaya başlıyorlar. İnsanları bir noktaya kadar itebilirsiniz, ondan sonra direnç gelir.

Genellikle ilk direnen kesimler militan olmadıkları söylenen, hatta işçi sınıfının parçası olarak dahi görülmeyen kesimlerden gelir. Bunun sayısız örneği var. Bu arada kuşkusuz işçi sınıfının eski kesimleri arasında da mücadeleciler çıkışlar olur. Ne var ki genel bir mücadele dalgasının parçası olmadığı sürece bu işçi mücadelelerinin başarılı ve diğer işçiler için sürükleyici olmasını beklemek anlamsızdır.

İşçi sınıfının direnmeye başlayan yeni kesimleri dirençlerinin etkisini gördüklerinde, işte o zaman yoğun bir sınıf mücadelesi dönemi başlar. Dünya için olduğu kadar Türkiye için de bu yeni mücadele dönemi çok uzakta değil.

Futbol ve milliyetçilik

Futbol nasıl bir spordur, bunu burada tartışmak gereksiz. Burada son olarak Türkiye ile İsviçre arasında oynanan maçlar ve bu arada bu maçlara ilişkin yaşanan olaylara milliyetçilik açısından bakmaya çalışacağız.

Türk futbol takımının başında Susurlukçu Mehmet Ağar'ın adamlarından Fatih Terim var. Bu adamın futbol bilgisi bizi ilgilendirmiyor. Sonuç olarak Türk milli takımını Dünya Kupası'na katamadığına göre de aslında başarısız.

Fakat önemli olan bu adamın bütün Türk milliyetçiliğini seferber etmeye çalışmasıdır. Öyle ki adamın kışkırtmalarıyla İsviçre takımı daha İstanbul'a indiği andan itibaren ellerinde bayraklar olan güruhlar tarafından saldırı altına alınmıştır.

Sadece bir kısmı Türk seyircilere gösterilen filmlerden izlendiği kadarıyla bu saldırganlık tibünlerden ve saha içinden de maç boyunca sürmüştür. Türk takımı tekme tokat oynuyor.

Fatih Terim ise kenardan oyuncularına "saldırın" diyor. Bu sportif bir saldırı değil!

Maç sonucunda ise Türk futbolcuları ve teknik adamları İsviçre takımına resmen saldırıyorlar. Yanlarında bir takım siyah takım elbiseli adamlar ve tabii polisler var.

Şimdi Türk spor çevrelerini bir telaş aldı: Avrupa basını Türkiye'nin gelecek Dünya Kupası maçlarından ihracını istiyorlar. Basının bir kısmı şimdi Terim ve takımını eleştiriyor. Çok geç.

Her olayda Türk milliyetçiliği yapan, her olayda "Türkün Türkten başka dostu yoktur" diye bağırın, her olayda "bayrak asın, bayrak asın" diye sayıklayan, çoğunun başlığının yanında Türk bayrağı olan bu basının şimdi Fatih Terim ve arkadaşlarını eleştirmesi yetmez.

Yapılması gereken bütün bu milliyetçi histeriden kurtulmaktır.

Aslında milliyetçi histeri her zaman geri tepiyor çünkü "Türkün en güçlü olduğunu" iddia eden milliyetçilik Türklerin her yenilgisinde kötü duruma düşüyorlar. Türkün yenileceği kanıtlanıyor.

Futbolda, boksta, güreşte Türkiye yenildikçe, Türk sporcuları yabancılar karşısında boyun eğdikçe Türklerin de yenileceği kanıtlanıyor.

Bir de İsviçre'ye karşı milli takımı tutan yurtsever solcular var!

Mehmet Ali BULUT

CHP Kongresi

Küçük ama hepsi onun!

Geçtiğimiz hafta sonu CHP'nin Kongre'si yapıldı. Bu defa artık Baykal'a karşı muhalefet yoktu. Kimse çıkıp aday dahi olmadı. Bu nedenle de bütün oylar Baykal'a verildi.

Baykal ise atletik sıçrayışlarla kürsüye çıkarak her zamanki gibi içi bütünüyle boş, çok zaman milliyetçi konuş-

malarından birisini yaptı. Bu defa basın bile CHP kongresine ilgi göstermedi. Neredeyse bütün parti kongreleri naklen yayınlanırken CHP kongresini naklen yayınlayan bir kanal çıkmadı. Baykal'ın konuşması ise gazetelere çok sınırlı olarak yansdı. "Ne söyledi?" diye sorulursa söyleyecek bir şey yok. Çünkü hiçbir şey

söylemedi. CHP hergün biraz daha eriyor. Son yapılan bir kamuoyu araştırmasına göre AKP yüzde 40 alırken CHP yüzde 11.5 alabiliyor. Diğer partiler ise yüzde 10 barajını aşamıyor. Bu anket sonucuna göre AKP oylarını arttırırken CHP büyük ölçüde oy kaybediyor ve gidere parlamentoya giremeye nok-

tasına doğruyuvarlanıyor. Artık başından Baykal belası gitse bile bu partinin toparlanması, yeniden sol bir çizgiye oturması, yeniden emekçilerin, ezilenleri sesi olması mümkün mü? Galiba artık bütün bunlar çok zor. Baykal ve çevresi CHP'yi o denli hırpaladılar ki geriye hemen hemen hiçbir şey kalmadı.

Yapı-Yol Sen'den oturma eylemi

KESK'e bağlı Yapı-Yol Sen üyeleri bütçe görüşmeleri nedeniyle bakanlık önünde 24 saat süreli oturma eylemi başlattı.

Bakanlık önünde toplanan Yapı-Yol Sen üyeleri, sloganlar atarak, oturmaya başladı. Bir konuşma yapan KESK Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul, bütçelerin, ülke kaynaklarının "kime, nasıl?" dağıtılacağına bir belgesi olduğunu belirterek, bütçede kamu çalışanlarına ayrılan payın her geçen gün azaldığını vurguladı.

Bütçenin, Gayri Safi Milli Hasıla'nın yüzde 31'i oranında olduğunu ifade eden Tombul, bütçenin üçte birinin de faiz ve borç ödemesine gittiğine belirtti.

"Bu ülkenin kaynakları toplum yararına kullanılmazsa, toplumun ezilen kesimlerinin, emekçilerinin taleplerini dinlemezseniz o zaman bu ülkede demokrasiden söz edemezsiniz. Siz, kimi dinliyorsunuz? Uluslararası Para Fonu'nu, Dünya Bankası'nı dinliyorsunuz. Sonra da demokrasiden söz ediyorsunuz. Bir ülke demokratikleşecekse, Susurluk'tan sonra ortaya çıkan" diye de devam etti.

Zarakolu'na gene dava

"Bir Ermeni Doktorun Yaşadıkları-Garabet Haçeryan'ın İzmir Güncesi" adlı kitapta "Türklüğün ve askeri kuvvetlerin tahkir ve tezyif edildiği" iddiası ile Belge yayımlarının sahibi Ragıp Zarakolu'na 5 yıl hapis cezası istendi.

Zarakolu'nun avukatı iddianın Anayasa'nın 36 ve 38'inci maddelerine aykırı olduğunu söyleyerek davanın düşmesini istedi.

Mehkeme talebi yerinde görmedi.

Aynı gün Zarakolu bu kez de "Gerçek Bizi Özgür Kılacak" adlı kitapta "Türkiye Cumhuriyeti'nin tahkir ve tezyif edildiği" iddiası ile açılan duruşmaya devam edildi.

Emekliler Meclis'e yürüdü

Emekli Sen üyeleri merkezi bir gösteri yaparak Meclise yürüdüler. Meclis kapısında bir basın açıklaması yapan Genel Başkan Veli Beysülenş

"1986 yılından beri alacaklı olduğumuz konut fonunda birikmiş paralarımız ödenmeli. Sağlıkta yaşanan kaos ortadan kaldırılarak, çağdaş ve insana yaraşır bir sağlık hizmeti için düzenlemeler yapılmalı, ilaç alırken, eş ilaç uygulamasıyla alınan ilaç farkı ve yüzde 10'luk katkı payı kaldırılmalı.

"Maaşlarımız açıkl sınırının üstüne, ailemiz ve toplumla insanca yaşayabileceğimiz seviyeye çıkarılmalı. 2003 yılındaki kayıpları karşılamak üzere, 2004 yılı bütçe kanunu uyarınca, hükümet tarafından Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı bir şekilde, çalışan memurlara ödenip emekli dul ve yetimlere ödenmeyen 160 YTL, memur emeklilerine de ödenmeli.

"2000 yılından beri alacaklı olduğumuz ve mahkeme kararıyla defalarca haklı görüldüğümüz TÜFE alacaklarımız da ödenmeli."

Komplot teorileri

Paranoya ve milliyetçilik

"Paranoyak olmam, takip edilmediğim anlamına gelmez". Evet de arkada yürüten her insanın seni takip ettiğini düşünmen için illa ve kat'a paranoyak da olman gerekmez. Büyük bir Türk milliyetçisi olman yeterli.

Paranoyadan ayrılmayacak tek bir şey varsa o da yüksek milli bir zihindir. Türk milliyetçisi sadece "zeki, çalışkan ve atılgan" değildir. Türk milliyetçisi aynı zamanda bir dedektiftir. Sürekli şüphelenmektedir. Şüphelerinde daima haklıdır. Haklı olduğunu en başından beri sonuna kadar bildiği şüpheleri hep

komplolar üzerinedir.

Orhan Pamuk! Bir zengin çocuğudur, Türkiye aleyhtarıdır. Nobel almak için Kürtlerin öldürüldüğünden bahseder. Nobel'i alamayınca fikirlerinden cayar. Zaten Sabatay olduğu da söylenmektedir.

Paranoya dolu büyük Türk milliyetçisi, Orhan Pamuk'un sanatçı olduğunu, çok kitap okuduğu ve çok düşündüğünü ve bir aydın olarak statükoya ve geleneksel düşünceye aykırı fikirleri gerçekten de dile getirebileceğini aklının ucundan bile geçirmez. Gündem gazetesi bombalandığında sokakta, gazeteyle destek vermek için açık gazete satışına çıktığını hatırlamaz. Orhan Pamuk'un Orhan Pamuk olduğu için, 30 bin Kürt'ün devlet tarafından öldürüldüğünü dile getirebilme olasılığı, şüphe insanı büyük Türk milliyetçisinin anlayabileceği bir şey değildir.

Son büyük Türk milliyetçisi, "İmparatore" Fatih Terim'dir. Son beş yıldır el attığı tüm futbol takımlarını yerlerde süründüren Terim, ortalık yere çıkıp açık açık, "Ben

başarısızım, takımı Almanya'daki 2006 Dünya Kupası'na taşıyamadım, futbol federasyonundan aldığım aylık 200 milyar ücrete ne olacağını da bilmiyorum" diyeceğine, dünya futbolunun ve hakemlerinin Türkiye'deki futbol üzerine komplolar kurduğunu ima etmiştir.

İnsanların işi gücü yok, zaten mafya, küfür, futbol sermayesinin tüm çirkefi, faşistler, cumartesi, Pazar ve Pazartesi günleri tüm tv'leri ve gazeteleri kaplayan bir garip futbol yorumcuları, şike yapan milli futbolcuları, meydan savaşlarına dönen maç sonralarıyla zaten oyun olmaksızın çoktan çıkan ve bütünüyle çöken Türk futboluna küresel bir komplot kuracaklar!

Türk'ün Türk'ten başka dostu vardır da milliyetçinin milliyetçiden başka dostu zinhar olamaz. Şemdinli'de halk tarafından suçüstü yakalanıp köşeye sıkışan ve silahsız halka ateş açan polislerden birisi korku dolu bir telefon açar. Nedense telefonun öbür ucunda Mehmet Ağar vardır. "Aynalı siyah gözlüğü" 3 bin faili meçhulün simge-

si haline gelen bu bir diğer büyük Türk milliyetçisi, telefondaki polise, "kendinizi savunun" komutunu vermiştir.

Kendinizi savunun dediği güçler gündürlür Kürt illerinde halkın üzerine ateş açıyor.

Ağar bütün bu yoğunluğu arasında bir arkadaşını, Susurluk çetesinin başı olmakla sorumlu tutulduğu günlerde medyada kendisini savunan kadim dostu Fatih Terim'i savunmayı da ihmal etmiyor. Ağar'la Terim duygu seli içinde elele vermiş ortalığa saldıkları pis kokuları engellemeye çalışırken, bazı siyaset analizcileri de Şemdinli olaylarının Türk ordusuna karşı Kürtler tarafından tezgâhlandığını anlatıyor.

"Paranoyak olman, takip edilmediğin anlamına gelmez".

Ama arkada kimse yok...

Bu sefer büyük Türk milliyetçileri tüm cephelerde birden yakayı ele verdiler. Mistik komplolar ve bilinmez düşmanlar yaratma çabaları boşa.

Mustafa METİN

Nerede Bush, orada eylem !

Aralık ayı içerisinde yapılacak olan DTÖ (Dünya Ticaret Örgütü) Başkanlar Kurulu Toplantısı öncesi Bush dünya turuna çıktı. DTÖ'nün yeni liberal politikaların önümüzdeki dönem uygulamalarının tartışılacağı toplantı öncesi gerçekleşen dünya gezisinden Bush esas olarak eli boş döndü. Gittiği yerlerde somut adımlar atılmadı, aksine büyük protestolar yaşandı.

Kasım ayı başında düzenlenen, George W. Bush'un ısrarla üzerinde durduğu "Amerika ülkeleri arasında serbest ticaret bölgesi" projesi konusundaki görüşmeler sonuçsuz kaldı. ABD, Meksika ve Orta Amerika ülkeleri ile buna karşı çıkan Mercosur ülkeleri (Arjantin, Brezilya, Uruguay, Paraguay) ve Venezüella karşı karşıya geldi.

Arjantin'de Chavez'in de katıldığı, binlerce kişilik gösterilerle protesto edildi.

Daha sonra Brezilya'ya geçen Bush, Lula'dan, Amerika kıtasında oluşturulması düşünülen serbest ticaret bölgesi için destek istedi. Konuşmalarında Venezuela Devlet Başkanı Hugo Chavez ile Küba lideri Fidel Castro'yu hedef aldı. Sokaklarda ise binlerce insan Bush karşıtı gösteriler yaptı. Lula serbest ticaret bölgesi fikrine temkinli yaklaşıyor!

Bush daha sonra Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği Zirvesi için uzakdoğu

turuna çıktı. Orada da pek hoş karşılanmadı. Zirvenin konusu gene serbet ticaret anlaşmaları idi

Bush zirve için 18 Kasım'da Güney Kore'nin Pusan kentinde idi.

Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) zirvesi, (Üyeleri: Avustralya, Brunei, Kanada, Şili, Çin, Hong Kong, Endonezya, Japonya, Malezya, Meksika, Yeni Zelanda, Papua Yeni Gine, Peru, Filipinler, Rusya, Singapur, Güney Kore, Tayvan, Tayland, ABD ve Vietnam) Güney Kore'nin Pusan kentinde 21 ülke liderinin katıldığı açılış yemeğiyle başlarken, kent sokaklarında binlerce kişi küreselleşme ve ABD karşıtı eylemler düzenledi.

Serbest ticaret görüşmeleriyle, kuş gribi tehdidi ve terörle mücadele konularını ele almak için toplanan konferans merkezi yakınlarında eylemi katılan binlerce kişi "APEC'e hayır", "Bush'a hayır", "Terörist Bush evine dön" sloganları attı. Küreselleşme karşıtları, 'Güney Kore'de ABD üsleri istemiyoruz' diyerek Irak'ın işgalini protesto etti. Konferans merkezine ulaşmaya çalışan çoğu çiftçi olmak üzere 12 bin göstericiyi engellemek için polis yollara barikat kurdu, tazyikli su kullandı. Ellerinde sopalar ve metal borularla gösteriye katılan yaklaşık 300 kişilik bir grup da Bush'u temsil eden bir kuklayı yaktı. Bazı göstericilerin, konferans merkezinin

1 km yakınına kadar ulaştığı belirtildi. Polisler bazı göstericiler arasında çatışma çıkarken, barikatları aşmaya çalışan protestocuların ittiği bir konteynerin üzerinden düşen 11 polis yaralandı. Polis, 4 saat süre boyunca denetim yaptı. Geçen hafta Güney Koreli çiftçi, pirinç pazarının serbest ticarete açılmasını protesto için iktidarı protesto etti. APEC ülkelerinin güvenliği ve ticaretin zayıflaması korkularını ifade eden bir bölge lideri, "Bölgede ticaretin en güçlü ekonomisine sahip ABD'nin yanı sıra, en kalabalık nüfusa sahip Çin ve en büyük yüzölçümüne sahip Rusya bulunuyor. Bölgenin, dünya ekonomisindeki payı yüzde 60 civarında.

21 Kasım'da Pekin'in ziyaret eden Bush Çin yönetiminden, ABD'ye karşı olan ticaret fazlalığının dengelenmesini istediği. Çin ile ABD arasındaki ticarete, Çin lehine olan açık 2004 yılında 162 milyar dolar, bu rakamın bu yıl 200 milyar doları geçmesi bekleniyor.

Pekin yönetiminin ticaret fazlalığını dengelemek için 70 adet Boeing-737 uçağı alacağı açıklandı. Zirve ve geziler boyunca Kuzey Kore'nin nükleer programı önemli konulardan biriydi. Bush Kuzey Kore'yi sürekli hedef gösterdi.

Protestosuz

protesto ile karşılaşmadı. O

da Çin'di. Diğer bütün

ülkelerde savaş karşıtları,

küreselleşme karşıtları

sokağa çıktı ve Bush'u

protesto etti.

Jose Bove'ye 4 ay hapis

Küreselleşme karşıtı hareketin bilinen isimlerinden Fransız çiftçi Jose Bove dört ay hapis yatacak. Bove, genetiği değiştirilen mısır yetiştirilen bir tarlayı tahrip etmek suçundan dört ay hapis cezası aldı. Bir grup çiftçiyle beraber eylemini gerçekleştiren Bove'nin beraber eylem yaptığı çiftçilerde aynı ceza-ya çarptırıldı.

Genetiği değiştirilmiş tarım ürünleriyle mücadele ettiğini açıklayan Jose Bove, geçtiğimiz yıl Fransa'nın güneyindeki bir tarlada genetiğiyle oynanmış mısırları topluca tahrip etmişti. Ve hapis cezasına çarptırılmıştı.

Bove, hapis kararına karşın genetiğiyle oynanmış organizmalar yeryüzünden tamamen ortadan kalkana kadar mücadeleye devam edeceğini söylüyor.

Avustralya'nın en büyük sendika gösterisi

Geçtiğimiz hafta Avustralya sendikalarına üye 600 bin işçi hükümetin sağcı politikalarına karşı Melbourne kentinde bir gösteri yaptı. Gösteride yapılan konuşmalar diğer kentlerde yapılan daha küçük gösterilerde de yayınlandı.

Sendikalar Konfederasyonu Genel Sekreteri hükümetin verdiği para cezalarını ödemektense hapse gitmeyi tercih edeceğini söyledi.

Avustralya ABD ve İngiltere'nin yanı sıra Irak'a asker gönderen bir ülke. Göstericiler iktidardaki Liberal Parti'nin bu savaş politikasını da protesto ettiler.

Gösteriden sonra hükümetin yüzde 7 azaldı.

Gösterinin yapıldığı Melbourne'da bir çok fabrika ve liman gösteriden dolayı kapanırken 140 lisenin öğrencileri de topluca gösteriye katıldılar.

Posta işçileri için cezalandırılmış olmalarına rağmen gene yığınsal bir biçimde katıldılar.

Ulaşım işçileri ise kullandıkları araçlarla trafiği kapattılar.

Geçen hafta yapılan gösteriler Avustralya tarihinin en büyük yığın gösterileri. İşçiler bu gösterilerle mücadele etmeye ne kadar istekli olduklarını göstermiş oldular.

ABD' dünyanın Jandarması olmaya soyunalı beri eskiden beri yapıldığı akla sığmaz uygulamaları aşıktan yapmaya ve savunmaya başladı. Guantanamo kayıtlara "Üs" olarak geçse e bir işkence hane ve CIA'in sorgulama merkezi olduğu biliniyor. ABD ordu ve istihbarat teşkilatlarının faaliyet yürüttüğü ülkelerdeki hasımlarını Guantanamo ve diğer gizli cezaevlerine götürüyor. Ve hiçbir kısıtlama olmaksızın, burada tuttuğu insanlara her istediğini yapabiliyor. Buralara cezaevi demek pek mümkün değil. Çünkü bir yerin cezaevi olabilmesi için göstermelik de olsa en azından yargılanan-ceza alan veya yargılama süreci devam ettiği için ceza alma ihtimali olan insanların tutulduğu bir mekan olması gerekiyor. Guantanamo ve diğer yerlerde ise bir yargılama süreci mevcut değil. Hadi Guantanamo'da olanların kimler olduğu ve nelerle karşı karşıya olduğu artık kısmen bilinir. Birde nerede olduğu bile bilinmeyen gizli cezaevleri varmış ki; buralarda kimlerin olduğu ne gibi muameleler arşı karşıya kaldıkları ise hepten muamma. Muhtemelen giriş kapısı olan ama çıkış kapısı olmayan yerler bunlar.

Eh, normaldir, Irak'ı kocaman bir gizli cezaevine dönüştürmeye çalışanlar böyle şeyleri de yapabilirler elbette.

ABD'nin Irak'ta yenilmesini sağlama- madığımız takdirde olabileceklerin ufak bir provası bunlar aslında. Savaş karşıtlarının etkisinin çoğaldığının bir göstergesi de tür olayların teşhirinin artık çok yaygın olarak yapılıyor. Onlar bütün dünyaya gizli cezaevleri kurabilirler, ama bütün dünyadaki savaş karşıtları da heberleşiyor ve sokağa çıkıyor. Guantanamo'nun kapatılması hem

Guantanamo ve 'gizli' cezaevleri

dünyada hem Amerika'daki savaş karşıtı hareketin temel talepleri arasında.

Tutsaklar'dan toplantı

ABD'nin Guantanamo üssünden serbest bırakılan eski tutsaklar Londra'da, işkence, gizli gözaltılar ve ABD'nin "teröre karşı savaşı"ın ele alındığı konferansta bir araya geldi. 3 gün süren konferansa Rusya, Afganistan ve İngiltere'den eski Guantanamo tutsakları katıldı

Guantanamo'da 500 kadar tutsak bulunuyor. Bunların çoğu 4 yıldır haklarında dava açılmadığı halde hapiste tutuluyor. Tutsaklar, Afganistan'daki Taliban rejiminin adamı olmak iddiasıyla suçlanıyor. Toplantıya katılan ve suçsuz olduğu halde Guantanamo'da 3.5 yıl tutuklu kalan Pakistanlı Üstad Badrüzaman Badr; Guantanamo'dan yolu geçen binlerce insandan biri.

"Çok acı çektik. Askerler çizmeleriyle tekmeledi. Çıplak bırakıldık, bu şekilde resimlerimiz çekildi. Sakal ve bıyıklarımız traş edildi. Hakaretlere maruz kaldık. 3 ay hiç yılanmadık. Peşaver-Bagram-Kandahar Guantanamo arası uçuşlar korkunçtu. Son uçuş 24 saat sürdü. Ellerimiz plastik kelepçelerle bağlandı. Ayaklarımızda zincirler vardı ve oturduğumuz yere bağlanmıştık. Kelepçe ve zincirler çok acıydı. Gözlerimize görmemizi önleyen siperlikli

gözlükler, kulaklarımıza basınç yapan kulaklıklar, yüzümüze nefes almamızı zorlaştıran maskeler takıldı. 1.5 sene ailelerimizle haberleşemedik."

Tutsaklar buldukları yerden alınıp uçakla Guantanamo'ya götürülürken yolda delirenler olduğunu anlattı.

Gizli cezaevleri

Washington Post gazetesi, CIA'in, El Kaide terör örgütünden en önemli bazı şüphelileri, bir kısmı Doğu Avrupa'da bulunan, geri kalanı dünyanın çeşitli bölgelerine yayılmış gizli merkezlerde tuttuğunu ve sorguladığını yazdı. Sadece ABD Başkanı ve CIA'nın üst düzey yetkililerinin haberdar olduğu gizli merkezleri barındıran ülkelerin sayısı 8'i buluyor. "Global Gizli Merkez Ağı"na ev sahipliği yapanlar arasında Tayland ve Afganistan da var.

Habere göre, gizli merkezler, CIA tarafından yaklaşık 4 yıl önce kuruldu. Yabancı istihbarat servisleriyle işbirliği halinde işlerlik kazandırılan bu gözaltı ağıyla ilgili bilgiler, ABD kamuoyundan, yabancı yetkililerden ve CIA'nın gizli operasyonlarını izleyen Kongre'den bile saklanıyor. Beyaz Saray, CIA, Adalet Bakanlığı ve Kongre'nin gizli belgelerinde siyah bölgeler olarak adlandırılan bu merkezlerin varlıkları ve yerleri yalnızca ABD'de az sayıda yetkili, ABD Başkanı ve her ev sahibi ülkedeki

birkaç üst düzey istihbarat yetkilisi tarafından biliniyor.

Washington Post, ulusal güvenlik nedeniyle bu programın çok önemli olduğunu öne süren CIA ve Beyaz Saray'ın, Kongre'yi, gizli merkezlerdeki 100'den fazla şüphelinin hangi şartlar altında tutulduğu ve nasıl sorgulandıkları konularında fazla soru sormaması için ikna ettiğini yazdı. Gazete, bu gizli merkezlerde kimin tutulduğu, ne tür sorgulama yöntemleri uygulandığı, zanlıların ne kadar tutuklu kalacaklarıyla ilgili kararların nasıl alındığının hemen hemen hiç bilinmediğini yazdı.

CIA'nın finanse ettiği ve yönettiği bu merkezlerde tutulan şüphelilerden 30'unun dış dünyadan tecrit edildiği; hiçbir meşru haklarının bulunmadığı bildirildi. Post, ABD'de tutukluları böyle tecritte tutmanın yasadışı olması nedeniyle bu merkezlerin yurtdışında kurulduğunu yazdı.

İncirlik

İnsanın aklına acaba bu noktalardan biri de incirlik midir sorusu gelmiyor değil. Hele birde birkaç önce Türk istihbaratının El-Kaide üyesi olduğu iddia edilen birini yaka paça CIA'e teslim ettiğinin ve İncirlik üssünden kalkan bir uçakla nereye gittiği belli olmayan bir yolculuğa çıktığının çeşitli televizyon kanallarında haber olarak geçilmesinden sonraç

Bush'un günleri sayılı

Bush'un ipliği giderek daha çok pazara çıkıyor. Oğlu Irak'ta ölen Cindy Sheehan'ın simgesi haline geldiği Amerikalı savaş karşıtlarının muhalefeti hız kesmeden devam ediyor. Geline durumda şu anda seçim olsa Bush'a oy vermem diyenlerin oranı % 55'e yükselmiş durumda.

Üstelik artık Bush'un partisi olan Cumhuriyetçiler'den de çatlak sesler çıkmaya başladı.

Bush'un günleri sayılı demek yanlış olmaz artık. Tabiki kahin olmadığımızı göre üç gün beş gün yada 1 yıl iki yıl bilemeyiz ama artık kendi partisi tarafından da tercih edilmeyecek bir konumda.

Senato'da Cumhuriyetçilerin öncülüğünde, 19'a karşı 79 oyla kabul edilen ve yönetimi Irak konusunda düzenli rapor vermeye zorlayan yeni karar, "Senato'dan yönetime güvensizlik oyu" diye nitelendiriliyor. Anketlerde desteği eriyen ABD Başkanı, Senato tarafından 2006'dan itibaren Irak'tan geri çekilmenin koşullarını oluşturmaya zorlanıyor

Bush Irak savaşını askeri ve siyasi olarak esasen kaybetti.

Hergün yüzlerce Iraklı'nın öldüğü savaşa direniş hız kesmek yerine giderek büyüyor. Irak halkı kendi aralarında da yaşanan binbir türlü sorun ve çelişkiye rağmen direnişini sürdürüyor. Irak artık ABD için bataklık. Bırakıp gidemiyor çünkü bu yenilgiyi kabullenmek olur. Kalamıyor, hem kendi ülkesindeki savaş karşıtı hareket, muhalefet tarafından sıkıştırılıyor. Hem de bu baskı altında Cumhuriyetçiler bile artık çekilmek için bir takvime, programa sahip olmak gerektiğini düşünüyor.

Yalanlar üzerine kurulu savaş

ABD'nin Irak'ı vurmak için bahane olarak kullandığı kitle imha silahı var yalanı artık tabiri caizse ayyuka çıktı. Irak'taki kitle imha silahları fiyaskosunu araştırmak amacıyla Bush tarafından kurulan bir komite, bu yıl yayımladığı raporunda, "Curveball" lakaplı muhbirin, ABD'nin Bağdat'ı biyolojik silahlara sahip olmakla suçlamasının ardındaki temel kaynak olduğunu söylemişti. "Curveball" kod adlı Iraklı muhbirin "ruhsal yönden dengersiz" bir kişi olduğu ve verdiği bilgilerin de Bush yönetimi ve CIA

tarafından tahrif edilerek kullanıldığını öne süren Alman İstihbarat birimlerinin beyanatları Los Angeles Time da haber oldu.

Bu işin baş sorumlusu olarak da ABD Başkan Yardımcısı Dick Cheney gösterildi.

CNN Cheney'in canlı yayın konuşmasını zaman zaman yüzünü "x" işareti ile kapatarak yayımladı.

İşin doğrusu

Irak'ta kitle imha silahı olmadığını biz biliyorduk. Bütün dünya da öğrendi. Ama biline bir şeyi daha şimdi bütün dünya öğreniyor. Kitle imha silahına sahip olan ve Irak halkı üzerinde kullanan ABD ordusu.

Amerikan ordusu, geçen yıl sonunda Irak'ın Felluce kentine yönelik askeri operasyonu sırasında beyaz fosfor bombası kullandığını doğruladı. BBC'ye konuşan Pentagon sözcüsü Yarbay Barry Venable, "Savaşan düşmana karşı yangın

silahı olarak kullandık" derken, beyaz fosfor bombasının konvansiyonel bir silah olduğunu, kimyasal silah olmadığını söyledi.

İtalyan Televizyonu RAI'nin Irak Devlet Başkanı Celal Talabani'nin İtalya'ya resmi ziyaret yaptığı bir sırada ekrana getirdiği belgeselde, görgü tanıkları ve Felluce'de çarpışmış eski Amerikan askerlerinin ifadelerine yer verilmişti. Eski askerler, "Fosfor, kemikler ortaya çıkıncaya kadar vücudu yakıyor. Kadın ve çocukların yanmış cesetlerini gördüm. Fosfor bombası patladıktan sonra bir bulut oluşturuyor ve yarıçapı 150 m olan bir daire içinde kalanlar ölüyor" demişlerdi. "Felluce: Gizli Katliam" adını taşıyan belgeselde ayrıca ABD'nin uluslararası anlaşmaları ihlal ederek Vietnam Savaşı'nda kullandığı Napalm bombasının bir başka versiyonu olan "Mark77"yi kullandığı da ileri sürüldü. Birinci yılını dolduran Felluce operasyonunda kent harabeeye dönerken 300 bin kişi yerinden olmuş kentten kaçmıştı.

Bush giderse ne olur?

Bu sorunun cevabını aslen sokak verecek. Ama Bush'un gitmesi savaş karşıtlarının zaferi olacak. Eğer ABD'nin Irak yenilgisi tescillenirse her alanda kazanmak için yolumuz açık olacak. Yeni liberal politikaları püskürtmek olanaklı hale gelecek. Amerika ve İngiltere'de ve dünyanın her yerinde yükselen savaş karşıtı hareketin sokak gücü ve bununla bağlı olarak etki alanı arttıkça, karşı taraf geri çekilmek zorunda kalıyor. Hiç durmadan devam etmek gerek. ABD'nin Irak'ta yenilgisinin tescillenmesi için daha fazla insanın daha çok yerde savaşa karı kampanyalar eylemlere katılmasını sağlamak gerekir.

Heryerde Bush protesto ediliyor

Latin Amerika'da, Asya gezisi boyunca Çin hariç gittiği bütün ülkelerde Bush protesto edildi. Bütün bu ülkelerde Bush'a karşı sloganlar belirleyici idi.

Türkiye'ye geldiğinde de Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu Bush'a karşı "Gelme Bush" adlı bir kampanya sürdürmüştü ve çok başarılı olmuştu.

O günlerde solun bir kesimi BAK'ı eleştiriyorlardı. "Sadece Bush'a vurgu yapıyorsunuz" diyorlardı. Onlara göre Bush'a karşı slogan ileri sürmek yanlıştı.

Şimdi Latin Amerikalılar, Uzak Asyalılar hep birden aynı şeyi yapıyorlar. Çünkü bugün dünyanın tepesine çökmüş olan müsibet Bush ve çetesidir. Bu nedenle Bush'a karşı sloganlar çıkmaktadır.

Bush'a karşı sloganlardan sadece Bush ve sekte sol rahatsız olmaktadır.

Şaron istifa etti

Daha önce erken seçim kararı alan Ariel Şaron, yeni bir parti kurmak amacıyla Likud'dan istifa etti.

Koalisyon ortağı İşçi Partisi'nin lider değiştirmesi ve Şimon Peres'in yerine seçilen Amir Peretz'in hükümetten çekileceğini açıklamasının ardından, Başbakan Ariel Şaron da Likud'dan ayrılarak yeni parti kurma kararını hayata geçiriyor.

Gazze'nin tamamı ve Batı Şeria'nın bir bölümünün Yahudi yerleşimciler tarafından boşaltmasını öngören planı nedeniyle Şaron eleştirilerin hedefi olmuştu. Özellikle radikalizm yanlısı Yahudiler Şaron'u sert biçimde eleştirmişti.

23 ağustosta tamamlanan çekilme operasyonu kapsamında İsrail, 38 yıldır işgal ettiği Gazze'deki 21 yerleşim biriminin tamamından, Batı Şeria'daki 120 yerleşim biriminin de 4'ünden çekildi.

Şaron Filistinlilere yönelik yürüttüğü soykırım politikası nedeniyle "Kasap Şaron" olarak anılıyor. Şaron Arafat'ı açık hedef göstermiş ve yaşamasının zararlı olduğunu söylemişti.

İsrailde parlamento da 5 parti var ama belirleyici olan Likud ve İşçi Partisi. Ülkedeki bütün oluşumlar Siyonist.

Likud: Milliyetçi sağ görüşlü Likud, 1999'dan bu yana Şaron önderliğinde. Şaron, Gazze'den çekilme planı nedeniyle parti içi muhalefetle karşı karşıya kaldı. Likud, 1973'te Menahem Begin önderliğinde üç sağcı oluşum tarafından ilan edilmiş, Begin 1977'de iktidara gelen ilk sağcı hükümet başkanı olmuştu. Likud, 2003'teki son seçimlerde 120 sandalyeli Knesset'in 38 sandalyesini kazandı.

İşçi Partisi: 1948'den bu yana var olan parti, 11 başbakanın 7'sini bünyesinden çıkardı. 2003'te seçimlere Amram Mitzna önderliğinde katılan ve tarihindeki en kötü sonucu alan İşçi Partisi, Knesset'te sadece 19 sandalye kazanabildi. Bir 'güvencin' olarak tanınan Amram Mitzna'nın yerine, 'geçici' sıfatıyla 82 yaşındaki Şimon Peres geçti. Peres, partinin 9 kasımda yapılan kongresinde liderliği sendikacı olan Amir Peretz'e kaptırdı. Fas kökenli Peretz de, bir 'güvencin' olarak biliniyor. İşçi Partisi, Şaron'a Gazze'den çekilmesi için gereken parlamento desteğini sağlamak için geçtiğimiz ocak ayında koalisyona katılmıştı.

Arafat öleli 1 yıl oldu

Ebu Ammar (Kurucu) takma adıyla tanınan Filistin davasının önderi ve ilk Devlet Başkanı Yaser Arafat, bağımsız Filistin devletini kurmaya yönelik mücadele dolu yılların ardından son 2,5 yılını karargahında tecrit edilmiş halde yaşadı ve tedavi için götürüldüğü Fransa'da öldü.

Arafat ve Filistin mücadelesi

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) içindeki en büyük grup olan El Fetih'in kurucusu ve önderi Arafat, 1969'dan 1993'e kadar 24 yıl, FKÖ Yürütme Kurulu'na başkanlık etti.

Öğrenciliği sırasında askeri eğitim de görenek Mısır Ordusu saflarındaki Filistin Birliği'nde yer alan Arafat, 1956 Arap-İsrail Savaşı'na katıldı.

1959'da Ebu İyad (Salah Halef) ve Ebu Cihad (Halil El Vezir) gibi isimlerle FKÖ'nün belkemiği El Fetih'i kurdu.

1 Ocak 1965'te İsrail hedeflerine karşı ilk askeri harekâtı gerçekleştiren birliğe komuta etti.

Arafat liderliği, 15 Kasım 1988'de Filistin Bağımsızlık Bildirisi'ni yayımladı ve bağımsız Filistin devletinin kuruluşunu ilan etti.

FKÖ Merkez Komitesi, 1989'da Arafat'ı "bağımsız Filistin Devleti'nin Başkanı" olarak ilan etti.

Arafat, Norveç'in başkenti Oslo'da yürütülen müzakereler sonucu, 13 Eylül 1993'te ilk Filistin-İsrail Barış Anlaşması'nı imzaladı.

Washington'da, birçok yerleşim biriminin Filistin Özerk Yönetimi'ne devredildiği ikinci kapsamlı özerklik anlaşmasını Rabin ile imzalayan Arafat, 20 Ocak 1996'da ilk genel seçimle halk oyuyla FÖY Başkanı oldu.

İkinci intifada ve Arafat'a tecrit

28 Eylül 2000'de Kudüs'te ikinci Filistin İntifada'sı patlak verdi.

İsrail, 29 Mart 2002'de Arafat'ın 1994'de sürgünden döndüğünden beri en şiddetli saldırısını düzenleyerek, Filistin liderinin karargahının da bulunduğu Ramallah'a girdi ve Filistin yönetim birimlerini kuşattı. Arafat'ın karargahına tank ateşi isabet etti, İsrail askerleri Arafat'ın muhafızlarıyla "oda oda" çatıştı ve İsrail kabinesi Arafat'ı "düşman" ilan etti.

2 Nisan 2002'de Arafat, İsrail Başbakanı Ariel Şaron'un "daimi sürgün" önerisini, "Batı Şeria'yı terk etmektense ölüyorum" yanıtıyla reddetti. Aynı yıl Şaron ile yan yana oturan ABD Başkanı George Bush, Filistinlilere Arafat'ın yerine yeni bir lider getirmeleri çağrısında bulundu.

Arafat, 29 Mart 2002'den tedavi görmek için Fransa'ya gittiği 29 Ekim 2004'e kadar Ramallah'taki karargahında tecrit yaşamını sürdürdü.

Fransa:

Bundan sonra ne olacak?

Fransa'da heyecan verici gelişmeler yaşandı. Yaşananların heyecan verici kısmı çok araba yakılması ve çok fazla "ayaklanma" lafı edilmesi değil. Çünkü belki de işin bu kısımları bu gelişmenin en zayıf yanlarını oluşturuyor. Sokakta araba yakan gençler gazetecilere "ne söylememiz gerektiğini ve nasıl söyleyeceğimizi bilmiyoruz. Araba yakmayı biliyoruz" diyorlardı. Bu ne denli yalnız olduklarını, ne denli izole edilmiş olduklarını gösteriyor. Yalnızlık ve izole edilmişlik bizim açımızdan sadece solla ilişkileri açısından önemli. Fransız solu ile bu gençler arasında doğru dürüst bir ilişki yok.

"Ayaklanmaların" olduğu bölgelerin birçoğu Paris'in ve diğer kentlerin "kızıl kuşakları" yani solun güçlü olduğu yerler. Birçoğunda belediyeleri Fransız Komünist Partisi yönetiyor. Önemli nokta burada başlıyor: Fransız Komünist Partisi (FKP) bir yandan İçişleri Bakanı'nun ırkçı saldırgan dilini eleştirip istifasını isterken diğer yandan da "aşağıdan gelen tepki" ile polisi ve göstericileri kınıyor. Polisi kınıyor, çünkü aşırı bir şiddet ve baskı uygulanıyor, göstericileri kınıyor çünkü yakılan arabalar mahallede oturan diğer emekçilerin arabaları. Kısacası işçi sınıfı bir ölçüde bölünüyor.

Burada suçlu olanlar arabaları yakan gençler mi? Öyle ya arabayı yakan onlar! Hayır, işçi sınıfının bölünmekte olmasının suçlusu onlar değil, tam tersine onları yalnız bırakan, doğru dürüst göçmen politikalarına sahip olmayan, ırkçılığa, faşizme karşı, Fransız milliyetçiliğine karşı mücadele etmeyen FKP ve benzeri Fransız sol örgütleri suçlu. Göçmen işçilerin okullara türbanla girmesini yasaklayan yasa çıktığında göçmenleri yalnız bırakan hatta karşılarına geçen sol suçlu.

Yukarıdan soruna bakanlar göstericilerin örgütsüz olmalarını, net hedeflere sahip olmalarını ileri sürerek "bilinçsiz" eylemler diyerek hareketi küçümsemeye çalıştı. Hareketin net hedeflere sahip olmaması, hatta hiçbir hedefe sahip olmadığı doğru. Aynı şekilde örgütsüzlükleri de doğru.

Ama diğer taraftan soruna bakıldığında yüzlerce kentte çok uyumlu bir biçimde eylemler yapıldı. Yani bir örgütlenme vardı. Belki solun aradığı türden bir "komiteler" örgütlenmesi yoktu ama gene de bir örgüt bütün eylemleri yönlendirdi. Hedef ise sokağa çıkanlar açısından basitti: Kendilerini ifade etmek.

Eylemci gençlerin kendilerini ifade etmekten kastı öfkelerini, yalnızlıklarını, köşeye

sıkışmışlıklarını göstermektedir.

Fransa'daki sağcı hükümet bütün bunları anlamıyor. Hükümet tam tersine daha da azgınca saldırmayı tercih etti. Sokağa çıkma yasağı ilan edildi. 3 bin genç tutuklandı. Bunların çoğu hapse mahkum edildi, ediliyor.

Şimdi Fransa kentlerinin sokaklarında daha çok polis devriyesi var. Daha çok noktada kimlik soruluyor ve daha çok "kaçak işçi" yakalanarak sınır dışı ediliyor.

Hükümet saldırıyor ve şu anda gösteriler büyük ölçüde bitti.

Gençler geri çekildi.

Ama acaba bu gelişmeler bitti mi. Çok açık ki hariç. Çünkü sorunun temeli oarada duruyor. Gençler gene işsiz, gene yoksul ve gene Müslüman oldukları için ya da daha doğrusu Müslüman ailelerden geldikleri için itilip kakılıyorlar ve hatta şimdi daha çok saldırı altındalar. Dolayısıyla bu gençler gene öfkelerini ifade edecekler.

Hapishanelere girenler tartışacak, geri çekilenler apartman bloklarının kuytularında tartışacaklar. Ve birgün mutlaka yeniden ortaya çıkacaklar.

Burada sola önemli bir görev düşüyor. Bu geri çekilme sırasında onların yanındayım, tartışmalarda onların yanında yer alıp daha geniş bir deney onlara aktarırsanız bir daha ki çıkış daha örgütlü, daha yığınsal olur. Aksi takdirde kapıda bu gençleri örgütlemek için bekleyen sayısız örgütlenme var ve hepsi de politik İslamcı.

Fransa solu ve diğer Batı Avrupa ülkelerinin solu bunun farkına varmalı, yaşadıkları ülkenin işçi sınıfı artık bu unsurları içeriyor. Yeniden şekilleniyor.

Fransız işçileri içinde bu Müslüman göçmen çocukları da yer alıyor ve alacak. Onları "temizlemek" mümkün değil.

Almanya'da faşistler istedikleri kadar "Türken Raus" diye bağırsınlar artık 10 yıllardır Almanya'da olan Türklerin çocukları artık Alman olarak Alman işçi sınıfının bir parçası.

Şimdi sola düşen görev bir yandan faşizmin ırkçılığına karşı mücadele etmektir, diğer yandan da bu genç işçilerin, işsizlerin örgütlenmesi için kolları sıvamaktır.

F. ALOĞLU

Enternasyonalizm nedir?

Fransa'daki olayları iyi analiz etmek gerekir. Eğer sadece arabaların aykırılığı olmasından ve ateşlerden heyecan duyuluyorsa bu daha ziyade "ateşe tapınmak" olur!

Sosyalistlerin görevi biraz daha farklı. olmak zorunda. Yaşananlardan daha iyi ders çıkarmak gerekir. hareketin zayıf yanlarını da görmek ve ondan da öğrenmek gerekir.

Fransa'daki hareketin zayıf yanı kuşkusuz siyasal örgütlülük düzeyi ve bunun bir sonucu olarak da kitlesellikten uzak olması.

Türkiye'de de "Fransa'ya bin selam" diye sloganların atıldığı 6 Kasım eylemleri aynı durumdaydı. Giderek öğrenci kitesinden iyice kopan 6 Kasım eylemlerine katılım artık ancak yüzlerle, hatta zaman zaman onlarla ifade edilmekte.

Oysa YÖK'e karşı 6 Kasım eylemleri çok yığınsal olabilir. YÖK'e karşı olan bütün gençler birleştirildiğinde bu öğrenci gençlerin çoğunluğu olur. Ama harekete geçen öğrenciler yıllardır sanki büyük kalabalıklar kendilerine katılmasın der gibi eylem düzenlemekteler.

Fransa olaylarından çıkarılması gereken ikinci ders ise Kürt sorunu üzerinedir. Fransa'da göçmenler, Türkiye'de ise Kürtler dışarı itilmektedir. Cenazelerinin üzerinden uçaklar uçuyor. Onların yanında yer almak gerekir. Ama bu daha çok Türk milliyetçiliğine her açıdan karşı çıkarak olur.

Bu memleket bizim diye haykıranlar ne Fransız gençleri ile dayanışabilir ne de Kürtlerin yanında yer alabilir. Önce bu sol milliyetçilikten kurtulmak gerekir.

İncirlik Üssü'nde 90 tane nükleer başlık var

İncirlik Üssü kapatılsın

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu, "İncirlik Üssü kapatılsın/ABD evine dön" başlıklı bir kampanya başlattı. Kampanya, gerçekten de ABD başkanı Bush'un tam köşeye sıkıştığı bir zamanda başladı. BAK, bu kampanyayı, 23-25 Eylül'de İstanbul'da düzenlenen Avrupa Sosyal Forumu ön hazırlık toplantısında, küresel bir kampanya olması yönünde tartışmalar yaptı. BAK aktivistleri ASF savaş karşıtları buluşmasında, yapılabilen tüm ülkelerde ABD askeri üslerine karşı kampanya yapılmasının önemini ve 18 Mart'ta Irak işgalinin üçüncü yıldönümünde yapılacak uluslararası savaş karşıtı eylemin öne çıkan vurgularından birisinin de ABD'nin üslerinin kapatılması talebi olduğunu ısrarlı bir biçimde anlattılar.

Türkiye'de ise geçtiğimiz haftalarda BAK'ın kampanyası ilan edildi. Çok sayıda kitle örgütü temsilcisinin katıldığı basın açıklamasında, kampanyanın politik içeriği basına açıklandı.

İnadına, bir kez daha: "İncirlik kapatılsın"

BAK, ilk kez İncirlik üssü ile ilgili bir kampanya yapıyor. Daha önce, Mayıs

ayında İncirlik Üssü'nde neler döndüğünü öğrenmek ve AKP hükümetinin ABD'ye neler vaat ettiğini öğrenmek için bir dilekçe verilmişti. BAK aktivistlerinden Sami Evren 11 Mayıs'ta hükümetin İncirlik Üssü'nün kullanımını ABD'ye garanti ettiği gizli kararın açıklanması için yapılan "bilgi edinme hakkı" başvurularına hiçbir cevap verilmedi.

Ekim ayında, Adalet Bakanı bilgi edinme hakkı için 3800 başvuru olduğunu ve bunlardan 3700 tanesine

cevap verildiğini açıkladı. Belli ki BAK'ın 25 dilekçesi, cevap verilmeyen 100 dilekçenin arasında yer alıyor. AKP hükümetinin İncirlik Üssü'nü ABD'ye kullanma izni verdiği gizli kararın halka açıklanması için verilen bilgi edinme hakkını kullanmayı da hedefleyen dilekçeye hiçbir yanıt gelmemesi üzerine BAK Mayıs ayında İncirlik Üssü önünde bir gösteri düzenlemişti.

İşte Ekim ayında ilan edilen kampanya bir önceki kampanyanın devamı

sayılabilir.

Hükümetin bu konudaki tüm sessizliğine rağmen, İncirlik Üssü'nde dönen dolaplar açığa çıkartılmak zorunda.

AKP işgale ortak oluyor

Bush Irak'ta 110 bin Iraklı'nın ölümünden sorumlu. İşkencelerden, cinayetlerden, rüşvet ve yolsuzluklardan sorumlu. ABD ordusunun Irak'ta "Beyaz Fosfor" adı verilen bir kimyasal silah kul-

landığı bizzat Irak'ta savaşan ABD askerlerince itiraf edildi. Kasım ayında Felluce'de gerçekleşen yıkım sırasında binlerce insan öldü. Cesetler tanınmayacak haldeydi. Kemikler erimişti.

Irak'ta nelerin yaşandığını az çok tüm dünya biliyor. Yaşanan tam bir katliam. Felluce katliamı sırasında Bush'un bir soykırım uyguladığını biliyoruz.

İncirlik Üssü bu soykırımı, ABD'nin kanlı işgaline destek merkezisi işlevi görüyor.

Şu soruların yanıtı mutlaka AKP hükümeti tarafından halka açıklanmalı: ABD İncirlik'te neler yapıyor? Kaç ABD askeri var? İskenderun Limanı ile İncirlik Üssü arasında nasıl bir ilişki var? Irak'ta tutsak edilen Iraklılar İncirlik Üssü'ne sorgulanmak üzere getiriliyor mu? Uçaklarda neler taşıyor? İncirlik'te gerçekten de 90 adet nükleer başlık var mı? Varsa bunlar hangi amaçla orada tutuluyor? İncirlik Üssü'nde Iraklıları öldürden ABD askerleri mi dinlendiriliyor? Son dönemlerde "Ajangate" gibi bir dizi skandalla sarsılan G. W. Bush'a AKP destek vermeye devam edecek mi? İncirlik Üssü'nün ABD'ye kullandırılmasının bazı tahminlere göre 110 bin Iraklı'nın yaşamını yitirdiği Irak işgaline ortak olmak anlamına geldiğinin farkındalar mı?

Parlamento, çoğu kez parlamentoya girenlerin gözünü kamaştırır. O kadar tepede bir yerdedir ki zaman zaman da baş dönmesi yaratır. Ama Recep Tayyip Erdoğan ne gözü kamaştığı ne de başı döndüğü için ABD'nin Irak'ta neler yaptığını bilmezden geliyor. AKP hükümeti kanlı işgalin ortağı oluyor. Hem de bile bile.

Hem de göstere göstere.

Marshall'dan Kore'ye, Kore'den NATO'ya

5 Haziran 1947 tarihinde ABD Dışişleri Bakanı George Marshall, Harvard Üniversitesi'nde verdiği söylevle, kendi adının verildiği planın ilk işaretlerini verdi. Bu plana göre; Avrupa'nın ekonomik tamiri üzerinde duruluyor, açlık, yoksulluk ve kaosla mücadelede girileceği açıklanıyor, politikalar ulusal düzeyden bölgesel (tüm Avrupa kıtası) düzeye çıkarılıyor, bu girişimi engellemeye kalkışacak olan hükümetler, siyasal partiler ya da grupların Amerika'nın direnişi ile karşılaşacağı ifade ediliyor.

Türkiye, Marshall Planı çerçevesinde 1948 - 1952 yılları arasında toplam 352 milyon dolar yardım aldı. Bu yardımın 175 milyon doları (% 50) Amerikan piyasalarından doğrudan mal alımına yönelik, 84 milyon doları (% 24) borçlanma, 73 milyon doları (%21) hibe, 17 milyon doları (%5) şarta bağlı olarak verilmiştir. Aynı dönemde

verilen Amerikan Askeri yardımı tutarı 687 milyon dolardır (%95 fazla). Alınan yardımlar tarım, karayolları yapımı ve ulaşımı, liman ve rıhtım gibi binaların yapımında kullanılmıştır. Böylelikle Türkiye'de dışa bağımlı kalkınma hamlesi başlatılmış oldu.

Türkiye Kore'de: binlerce ölü ve yaralı

Kuzey Kore ile Güney Kore arasında 25 Haziran 1950 tarihinde çatışma/savaş başladı. Türkiye, BM'den yapılan çağrıya uyarak, 17 Ekim tarihinde, ABD'nin arkasından Kore'ye 5000 kişilik piyade tugayı göndererek asker çıkarttı.

27 Temmuz 1953 yılına kadar süren savaşın 2.381 kişi, yaralı ve esir alınmış olarak geri döndü. Bu Türkiye'nin, Misak-ı Milli sınırları dışında askeri harekâta ve müdahaleye katılma dönemini başlatmış oldu.

Bugün bile hala sorulan,

"Kore'de ne işimizi vardı?" sorusunun yanıtının, 1947 - 1951 yılları arasında ABD'den alınan 400 milyon dolarlık ABD askeri yardımında yattığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Ve Türkiye'ye madalya takılıyor: NATO üyeliği

Türkiye, 1949 yılında ABD'nin öncülüğü ile kurulan NATO'ya 18 Şubat 1953 tarihinde kabul edildi. Kore savaşının da Temmuz 1953 yılında sona erdiğini düşünürsek, Türkiye bir kan denizinin ortasında ABD emperyalizminin çıkarları için "varını yoğunu" ortaya koyacağı kanıtlayarak, NATO'ya girmeye hak kazanmıştır diyebiliriz. Böylelikle Türkiye'de yabancı ülkelere ait üs kurma, toprak sahibi olma dönemi başlamış oldu.

Yine de Türkiye ABD'nin dümen suyuna çok daha önceden girmişti. 10 Mart 1954 tari-

hinde TBMM'de onaylanan Ortak Güvenlik Anlaşması'na göre Türkiye NATO üyesi olmadan ABD'nin askeri girişimlerini desteklemek ve gerekirse bu girişimlere yardım etmek yükümlülüğünü kabul etmekteydi. Bu ABD ile Türkiye arasında imzalanan ikili anlaşmalardan birisiydi.

20 Mart 1954 tarihinde TBMM'nce onaylanan bir başka ikili anlaşmanın adı "NATO Kuvvetler Statüsü Sözleşmesi"dir. Bu sözleşmeyle ABD'nin Türkiye topraklarında askeri tesisler ve üstler kurması ve askeri personel bulundurulması kabul edildi. Bu anlaşmayla, Türk toprakları üzerinde suç işleyen Amerikan askeri personele uygulanacak yargı kararları için, tarihinde ilk kez, bir yabancı ülke makamlarına yargılama sürecine doğrudan müdahale hakkı verilmiş oldu.

(BAK aktivisti Nilüfer Uğur Dalay'ın çalışmasından)

BAK kampanya yapıyor

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu (Küresel BAK) tarafından düzenlenen ve çok sayıda sivil toplum örgütünün desteklediği, "İncirlik kapatılsın, ABD evine dön" kampanyası başlatıldı.

KESK, Barış Girişimi, 78'liler Vakfı, TMMOB ve SODEV'in de aralarında bulunduğu çok sayıda sivil toplum örgütünün desteklediği işgal karşıtı kampanya, İstanbul Tabip Odası'nda düzenlenen toplantı ile başlatıldı. Toplantıda konuşan KESK Kadın Sekreteri Sevgi Göçge, "Irak'taki işgalin bütün insanlık dışı uygulamaları ile devam ettiğini, kentlerin bombalandığını, Irak halkının birbirine düşürüldüğünü kaydetti.

Kampanya kapsamında 18 Mart'a kadar çok sayıda işgal karşıtı etkinlik düzenleneceğini kaydeden Küresel BAK sözcülerinden Yıldız Önen, "Küresel BAK olarak bizler bu kampanyayı, İncirlik Üssü'nün,

işgal güçlerinin kullanımına açılması için çıkarılan 'gizli kararname' in iptali ve yürütmenin durdurulması için hukuksal süreci işleterek başlatmayı düşünüyoruz" dedi ve AKP ve "Bushseverlere" seslenerek, "Siz ne yaparsanız yapın, biz bu işin peşini bırakmayacağız" dedi.

"İncirlik kapatılsın" dilekçesi

11 Mayıs 2005 tarihinde

çeşitli kurum temsilcilerinden oluşan 25 kişi, Bilgi Edinme Yasası çerçevesinde Başbakanlığa dilekçe verdi. Dilekçede şöyle deniyordu: "Hükümetin ABD'ye İncirlik'te lojistik destek verdiği konusunda gizli bir kararname düzenlediğini 7 Mayıs 2005 tarihli Cumhuriyet gazetesinden okumuş bulunmaktayım. Aynı haberde bu iznin ABD'nin Irak'a göndereceği askeri malzeme, personel nakli de dâhil lojistik

desteği kapsadığı anlaşılmaktadır. Bu haber doğru ise, ülkemizin komşu ülkelerle ilişkisinin ciddi bir tehlike altına sokulduğu endişesini taşıyorum... Anayasanın 92. maddesine göre, herhangi bir silahlı kuvvetin Türkiye'de bulunması TBMM iznine tabidir. Haberin doğru olup olmadığının, değilse gerçek durumun ne olduğunun yasada belirtilen sürede tarafıma bildirilmesini diliyorum".

Derin devletin son çırpınıları

Roni MARGULİES

Şemdinli'de olanlar derin devletin sağ salim yerinde durduğunu, Susurluk'tan bu yana değişmeden ve zayıflamadan varlığını sürdürdüğünü gösteriyor. Yapılabilecek yorumlardan biri bu. En kolay, en ezbere yorum ama bu. Hep yaptığımız, yapmaya alışageldiğimiz yorum.

İki sayı önce, yine bu köşede, şöyle yazmıştım: "Marks'tan öğrendiğim kadarıyla, bir ülkede, sınıflar arasındaki güç dengesinin izin verdiği ölçüde, egemen sınıfın istedikleri olur. Türkiye de nihayet doğru dürüst bir ülke olmaya başladı; generallerin, mafya babalarının, hortumcuların, korucuların yönettiği bir ülke olmaktan çıkmaya, Koçlar'ın, Sabancılar'ın, TÜSİAD'ın yönettiği bir ülke olmaya başladı. Ve ülkeyi bunların adına, bunların çıkarına AKP yönetiyor."

Birinci paragrafta özetlediğim yorum doğruysa, iki sayı önce yanlışmış olduğum anlamına gelir. Ama yanlışlığı sanmıyorum.

Türkiye egemen sınıfının uluslararası bağlantıları sağlam olan, dinamik, ileri görüşlü, TÜSİAD'da örgütlü kesimi, ve bu kesimin doğrudan temsilcisi olmayı amaçlayan AKP hükümeti, bir zamandır, Avrupa Birliği'ne girmek, Kıbrıs, Kürt ve Ermeni sorunlarını çözmek doğrultusunda gerekli adımları tıkr tıkr atıyorlar. Bunlar, egemen sınıf açısından gereksiz ve saçma sapan sorunlar, çözümü pek çok açıdan "kolay" olan, çözüldüğünde egemen sınıf için yeni fırsatlar, yepyeni kâr alanları yaratacak olan sorunlar. Bu sorunları gerçekten çözebilmek için, derin devletin iyice mankafalı, silâhtan başka araç tanımayan unsur, kurum ve gizli örgütlenmelerinden kurtulması gerektiğine, emin olabiliriz ki, egemen sınıf bizden daha iyi biliyor. Dolayısıyla, kurtulacak.

Ancak, bu kurtulma süreci düz bir süreç olmayacak. Birincisi, her egemen sınıf gibi buradakinin de açık ve gizli silâhlı güçlere, açık ve karanlık devlet örgütlenmelerine ihtiyacı var elbet. Bu nedenle, derin devleti dağıtırken, devlet güçlerini tümüyle demoralize etmemeye, zayıflatmamaya, devlet mekanizmasını deşifre etmemeye çalışacaktır. Örneğin, tüm JTEM üst kademelerinin mahkemeye verilmesini beklemeyelim, ama birilerinin ayağının kaydırılacağından eminim.

İkincisi, Kıbrıs, Kürt ve Ermeni sorunları hem derin devletin, hem milliyetçilerin (faşistlerden kemalistlere kadar) en hassas oldukları konular. Kuşkusuz direnecekler, çözüm süreçlerini baltalamaya çalışacaklar, kâh Şemdinli gibi olaylar, kâh milliyetçi kabarmalar yaratmaya çalışacaklar. Memleket bir günden bir güne barışçıl bir demokrasi bahçesine dönüşmeyecek elbet.

Ancak, gözden kaçırmayalım, Şemdinli yüzlerine gözlerine bulaştı (Yüksekova'da 100 bin kişinin gösteri yapması, üstelik Kürt illerinin dışında bile herkesin gösteri yapanları haksız bulmakta zorlanması, ne egemen sınıfın işine gelir, ne de hatta silahlı kuvvetlerin) ve geçen Mart ayındaki bayrak krizinden bu yana tüm çabalara rağmen milliyetçiliği sokaklara dökme, halka yayma, kitleleştirme çabaları bir türlü sonuç vermedi.

Sonuç olarak, daha çok Şemdinli'ler, bayrak krizleri vs olabilir, ama bunlar derin devletin ve azgın milliyetçiliğin şahlanışının değil, son çırpınılarının göstergeleri olacak. Egemen sınıfın başlattığı süreç bunlara rağmen devam edecek.

Eğer yanlışlıyorsam, bunlar bizim için ne anlama gelir?

Kürt hareketi açısından, tüm operasyonlara ve Şemdinli'ye rağmen, barış sürecinin önünün açık olduğu ve dolayısıyla buna göre davranmak, fırsatları değerlendirmek, barış için daha da bastırmak gerektiği anlamına gelir.

Türk sosyalistleri için ise, devlet mekanizmasındaki bu çalkantıdan, işimeden yararlanıp var gücümüzle demokratik talepler öne sürmek, bunların kitleleştirilmesini bilincinde olarak geniş ve kitle-sel kampanyalar inşa etmeye çalışmak anlamına gelir. Gün, "bağımsız Kürdistan" talebinin değil, "Büyükanıt istifa" talebinin günüdür.

İskenderun limanında neler oluyor?

Yaklaşık iki aydır, İskenderun Limanı'ndan bir hareketlilik yaşanıyor.

Bir yandan İncirlik Üssü yeniden

düzenlenirken diğer yandan da İskenderun Limanı'ndan Üsse sevkiyat gerçekleştiriyor. Ortada tam bir hukuksuzluk örneği var.

ABD'nin İncirlik'le İskenderun arasında böyle bir sevkiyat yapabilmesi için TBMM'den yetki almış olması gerek. Fakat bu durumda AKP hükümeti el altından ABD'ye

yeni bir yetki vermiş görünüyor.

İskenderun Limanı'ndan ABD asker mi geçecek, ABD askeri mi konuşlanacak gibi bir dizi soru yanıtı bırakılıyor.

Irak işgalinin sona ermesini ve bu işgale ortak olunmasını istemeyenler, İskenderun Limanı'nda neler yaşandığını da anbean izlemelidir.

16 sene sonra, 1989 devrimleri

Sosyalizm kötü bir şey olamaz

"En kötü sosyalizm bile en iyi kapitalizmden daha iyidir" sözüne, "Sosyalizm kötü bir şey olamaz" yanıtını verebilmek gerçekten de çok önemli. 1990'ların ortalarından beri kapitalizmi köklü bir biçimde sorgulayan anti kapitalist hareket içinde sosyalist fikirlerin cılız olmasının nedenlerinden birisi, sosyalizmin kötü bir şey olabileceği kanısının hakim olmasıdır.

Kötü olan sosyalizm değil, stalinizmdi

1989'da, dünya bugünkünden bambaşka bir haritaya sahipti. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği uçsuz bucaksız bir alanı kapsayan tek bir süper devletti. Ve yaygın kanı, bu devletin sosyalist olduğu yönündeydi.

Dünyada sadece küçük bir azınlık, *Sosyalist İşçi* gazetesinin de Türkiye'de temsilcisi olduğu **Uluslararası Sosyalizm Akımı**'na bağlı devrimci marksistler, Sovyet Rusya'nın sosyalist değil, kapitalist, devlet kapitalisti bir rejime sahip olduğunu iddia ediyordu.

Dünyada egemen sınıfların en çok işine yarayan fikir, SSCB ve uydularının sosyalist olduğunu anlatan fikirdi. Çünkü bu çok garip ve kapitalizmden daha kötü bir 'sosyalizm'di. Doğu Almanya'dan, Çin'e, Rusya'dan Bulgaristan'a kadar bütün bu ülkelerde tek parti iktidarları mevcuttu. Bunun anlamı, farklı siyasi fikirlere sahip olanların örgütlenmelerinin engellenmesiydi.

Bütün bu ülkelerde gizli polis teşkilatlarının, örneğin KGB gibi, kanlı operasyonları ve her hangi bir kapitalist ülkedeki kadar vahşi uygulamaları bir gerçektir.

Bütün bu ülkelerde ulusal azınlıklar, bir çok kapitalist ülkede olduğundan çok daha yoğun bir biçimde baskı altındaydılar. Rusya, SSCB bayrağı altında zorla bir araya getirilen ulusları baskı altına almış ve bunu da sosyalizmin gücüyle açıklamıştı.

Tüm azınlık uluslar, zor-baca bir Ruslaştırma politikasına maruz kalmışlardı. Sosyalist olduğu iddia edilen ülkelerde, işçi sınıfının ekonomik ve siyasi yaşamın ve kararların üzerinde her hangi bir denetimi yoktu.

Bu ülkelerin bazılarında cinsel özgürlükler sonuna kadar kısıtlanmakla kalmamış, eşcinsellik suç olarak ilan edilmişti.

Irkçılık, Yahudi düşmanlığı örneğin Rusya'da nerdeyse tek parti iktidarı altında bir devlet politikası haline gelmişti.

Hiçbir siyasi özgürlüğün olmadığı bu sosyalist ülkelere, siyasi mahkumlara köle muamelesi yapılmakta ve mahkumların karşılıksız emek güçleri ekonomik gelişmede önemli bir etken olmaktaydı.

İşçilerin örgütlenme özgürlüğü tümüyle baskı altındaydı. Grevler yasak, devlete bağlı olanlar dışındasendika kurmak ise sosyalizme ihanet olarak görülüyordu. Düşünce özgürlüğü yoktu. Gösteri yapmak ve özgürce örgütlenmek imkansızdı.

Rusya, sosyalizmin beşiği olarak, ABD emperyalizmiyle küresel piyasalarda askeri rekabet içindeydi. Silahlanma harcamaları, savaş sanayine bağlı bir ekonomi, Rusya'da emekçilerin aşırı yoksullaşmasına ve temel tüketim maddelerinin kısıtlanmasına neden oluyordu.

Sosyalist Rusya en modern teknolojiye dayalı askeri araçları üretirken, halkın yaşam koşullarında radikal bir gerileme yaşıyordu.

Bu Rusya, dünyanın çeşitli ülkelerini sık sık askeri müdahaleyle tehdit ediyor ve hatta 1970'lerde Afganistan örneğinde olduğu gibi fiilen işgal politikaları izliyordu.

Gerçekten de sosyalizmi kötülemek ve uğruna mücadele etmesi aptalca bir düş olarak mahkum etmek için, Rusya, Çin, Küba ve Doğu Bloku gibi ülkelerinin sosyalist olduğunu iddia etmek yeterliydi.

1989 ayaklanmaları: sosyalizmin değil stalinizmin çöküşü

Önce Sovyetler Birliği'nde azınlık uluslar ayaklanmaya başladı. Her ülkede stalinist Rusya'yı kendilerine model olarak alanlar, bu gelişmeleri çok fazla önemsemediler. Yine, şiddetle bastırılmak zorunda olan karşı devrimci girişimler olarak yorumlandı gelişmeler.

Ardından Çin'de, **Tiananmen Meydanı**'nda binlerce işçi ve öğrencinin düzenlediği gösterinin katliamla bastırılması bu sefer gelişmelerin daha farklı olduğunu kantıladı. Gerçekten de birkaç ay gibi kısa bir sürede Doğu Almanya, Macaristan, Polonya, Çekoslovakya, Bulgaristan ve Romanya'da rejimler ard arda devrilmeye başladı. 1990 yılında Rusya'nın uyduları birer

1980'de genel grev sonucu kurulan Dayanışma sendikası 1988'de iki genel grev daha yaptı ve ardından seçimler yapılması konusunda hükümetle anlaşta ve seçimleri ezici bir çoğunlukla kazandı

Doğu Alman gizli polis rejiminin çökmesine neden olan Leipzig gösterilerinden birisi. Bu gösterilerin ardından Doğu Almanlar yığınsal olarak Batıya geçmeye başladılar. Ardında rejim çöktü

birer çökmüştü. 1991 yılında ise rejim Rusya'da da çöktü. Polonya ve Macaristan'da rejimler devrilmeden komünist partilerin tekeli kırıldı ve piyasa mekanizmalarına hızlı bir geçiş yapıldı.

Ortalıkta kapitalizmin ne kadar üstün bir sistem olduğunu anlatan teoriler cirit atmaya başladı. Dünyanın çeşitli ülkelerinde kapitalist sisteme karşı inançlı bir biçimde mücadele eden sosyalistler, büyük bir bozguna uğradılar. Burjuvalar, keyifle, "Sosyalizm mi", diye sorup, "haa, evet, kapitalizmden kapitalizme geçiş evresi" esprileri yapmaya başladılar.

Francis Fukuyama gibi ABD egemen sınıfına akıl veren şahıslar, tarihin sonunun geldiğini ve liberal kapitalizmin komünizme üstünlüğünü nihai olarak kanıtlandığını anlatmaya başladılar.

Soldaki erozyon korkunç-

tu. Batı Avrupa'nın en büyük komünist partisi, İtalya'daydı ve adındaki komünist etiketini hızla attı. Macaristan Komünist partisi sosyal demokrat İkinci Enternasyonal'e hızlı bir geçiş yaptı. İngiltere Komünist Partisi'nin teorik yayın organı, "komünizm ve leninizmin öldüğü"nü ilan etti.

Moral yenilgi daha da hızlandı. Bolşevik Parti'nin önderliğinde gerçekleşen Ekim Devrimi mahkûm edilmeye başlandı. Devrimlerin imkansız olduğu, kazayla gerçekleşecek devrimlerin ise kazanmasının mümkün olmadığı kafası karışık solcularca anlatılmaya başlandı. Bu tartışma hızla işçi sınıfının bir gücü olmadığı, kapitalizmi devirme mücadelesinin saçma olduğu genel kanısına bağlandı.

Stalinizm sosyalizm değildir

Gerçekten de stalinist

Rusya'yı ve bu rejimi kendilerine model alan ülkelerin sosyalist olduğunu düşünenler açısından işlerin sarpa sarması kaçınılmazdı.

Romanya'da işçilerin neden sosyalist bir rejime karşı ayaklandıkları izah edilmeye muhtaçtı. Bu nasıl bir sosyalizmdi ki ayaklanan işçilerin üzerine tanklar yollanıyordu, rejimlerin düzenli orduları işçi eylemlerini bastırıyordu.

Bu sosyalizm, nasıl oluyor da kuruluşunu ilan etmesinin üzerinden on yıllar geçmesine rağmen ulusal çelişkileri çözemiyor, hemen her sosyalist ülkenin kendi içinde ulusal isyanlar gerçekleşiyor, ezilen uluslara karşı şovenist fikirler güç kazanıyor ve egemen güçler ulusal azınlıkların eylemini düzenli orduları ve tanklarıyla ezmeye çalışıyor? Bunlar ne acayip sosyalist ülkelerdi ki rejimlerin devrilmesiyle birlikte içinden faşist akımlar çıkıyor ve hızla büyüyordu?

Sosyalizm bu gelişmelere yol açabilecek kadar pisliğin içinde barındıran bir rejimse, gerçekten de uğruna mücadele etmeye değmez.

Yüksek sesle bir kez daha vurgulamalıyız ki ne dünya egemen sınıfları, ne de Rusya'da 1930'lu yıllarda egemenliğini ilan eden stalinist rejimi sosyalizm modeli olarak gören ve benimseyen komünist partiler haklıydı. Çünkü Rusya ve Doğu Bloku'nda yıkılan ülkeler, sosyalist değil devlet kapitalisti rejimlerdi.

Gelişmeler tam tersi bir duruma işaret ediyordu. Sovyet Rusya'nın çöküşü, gerçek Marksist geleneğin bir dizi temel tezini doğruluyordu:

İşçi eyleminin gücü

1. İşçi sınıfının kitlelesel eyleminin gücü en zorba, en yıkılmaz görünen rejimleri bile yıkmaya gücüne sahiptir. Sosyalizm, işçi sınıfının kendi eylemidir.

“Sosyalist” Rusya’da maden işçileri sabun için grev yaptı!

Romanya’da sarayından yapacağı konuşmayı dinlemeye gelen işçiler, kısa bir sürede öfkelenerek Çavușesku’nun üzerine yürüdüler. Çavușesku helikopteriyle kaçarken Sekuritate’sine kitlenin üzerine ateş açma emri verdi ve rejim o an yıkıldı.

2000 yılında Arjantin devlet başkanı De la Rúa da başkanlık sarayından aynı yöntemle kaçmak zorunda kalmıştı. Arjantin isyanı neyse, Romanya’daki isyan da oydu. Kitlelerin baskıya, sömürüye, ezilmişliğe ve yoksulluğa karşı öfkесinin patlaması. On binlerce, milyonlarca insan, hayatlarını zehir eden sistemi, adının başında "Sovyet" ya da "sosyalizm" var diye affedemez.

2. Sosyalizm düzenli ordulara sahip olamaz. Düzenli ordu, egemen bir azınlığın büyük çoğunluğu baskı altına alarak üzerinde yükseldiği sömürü mekanizmasını koruması için var olabilir.

Stalinist rejimler daima güçlü düzenli ordulara sahip oldular. Bunun nedeni, stalinist bürokrasilerin, azınlık bir egemen sınıf olması, yeni türden bir burjuva sınıfı olmasıdır.

Tüm stalinist rejimlerde devlet mülkiyeti hakimdir. Bu doğru. Fakat devlet mülkiyetinin denetimi, tüm yatırımların, üretimin ve ticaretin denetimi,

Stalinist rejimlerde düzenli orduların bulunmasının nedeni, bu bürokrasilerin, işçi sınıfını sömüren yeni bir egemen sınıf, azınlık bir burjuva sınıfı olmasıdır.

3. Düzenli ordular kitlesel eylemler karşısında rejimin zaferini garantileyemez. Rütbesiz askerler, işçi çocukları, kitle hareketlerinin başarı kazanma şansına ikna oldukları anda düzenli ordular dağılmaya, tüm emir komuta zinciri parçalanmaya ve ordu işlemez hale gelmeye başlar. Bu 1871 Paris işçilerinin

ayaklanmasında, 1905 ve 1917 Rus devrimlerinde ve 20. yüzyılda bir çok halk ayaklanmasında görülen bir gelişmedir.

Stalinist rejimlerin çökmesi sırasında yaşanan bu gelişme, sosyalizmin öldüğünü değil, sosyalizmin çok temel bir tezinin doğruluğunu bir kez daha kanıtlamıştır.

Reform değil, devrim

4. Reformlar için mücadele çok önemlidir ama işçi sınıfı ve tüm ezilenlerin kurtuluşu için, reformları tek tek biriktirmek, egemen sınıfın şu ya da bu kesimiyle ittifak yapmak değil, kitlesel mücadeleler ve devrim gerekir.

5. Kadınların baskı altında olduğu bir rejim sosyalizm olamaz. Kadınlar kurtulmadan sosyalizm olamaz. Sermaye birikiminin ihtiyaçları doğrultusunda kadınları eve kapanmaya ve çocuk doğuran makinelere dönüşmeye zorlayan bir sistem sadece mağlup olmayı hak etmekle kalmaz.

Çok çocuk doğuran kadınlara madalya veren, temel işlevi bürokratik egemen sınıfın ihtiyaç duyduğu işçi gücünü yaratmaya indirgenen kadınlar açısından stalinist rejimler birer cehennemdi. Bazı stalinist rejimlerde ise kürtaj hakkı yasaklanmıştı.

6. Kitlesel eylemler, mücadeleler ve bu mücadelelerin en ileri biçimi olan devrimler, parti kararlarıyla, akıllı politbüroların verdiği emirlerle değil, kendiliğinden patlak verir. Bu kendiliğinden isyanların iki koşulu vardır: Birisi, ezilenlerin, "artık yeter, böyle yaşamayacağım" demesi, kendisini yöneten tüm mekanizmalara kitlesel bir öfkeyle karşı çıkmasıdır.

Diğer koşul ise, egemen sınıfların yönetme yeteneğini kaybetmesi ve toplumsal, ekonomik, siyasi ve ideolojik tüm düzeylerde kriz ve parçalanma yaşamasıdır. Stalinist rejimlerin çöküşünün hemen ardından "devlet mallarının" çöküşten önceki komünist partilerin bürokratları, fabrika genel müdürleri tarafından ya-

malanması ve rejimlerin çökmesinden hemen sonra farklı çıkar gruplarının ifadesi olan siyasi partilerin hortlaması, Lenin’in bir devrimin gerçekleşmesi için gerekli gördüğü bu temel tezin doğruluğunu açıkça gösterir.

7. İşçi sınıfı, kitlesel mücadeleler içinde kendi öz örgütlenmelerini yaratır. Grev komitesinden fabrika komitesine, işçi meclislerinden halkın kendisini korumak için milis örgütlenmesine kadar bir dizi örgütlenme, mücadele içerisinde şekillenir, mücadele içerisinde kordine olur.

Stalinizmin çöküşü sosyalizmin yenilgisi değildir

8. İşçi sınıfının bilinci durağan değil, değişkendir. Sınıf bilinci mücadele içinde sürekli değişir ve gelişir. İşçi sınıfı başlangıçta basit taleplerle eyleme geçebilir. Fakat her basit talep, içinde kapitalizmin bütününe yönelik daha güçlü istekleri barındırır.

Ekmek, sabun ya da biraz daha fazla ücret için verilen mücadele, kitleselleştiği anda işçilerin bilinç düzeyini geliştirir ve daha ileri talepler, örneğin, gizli polis, çetelerin dağıtılması, işyerlerinin yönetiminin işçilere geçmesi ve rejimin değişmesi gibi talepler öne çıkmaya başlar. Stalinist rejimleri çok kerten mücadeleler bir çok yerde böyle bir seyir izledi.

Stalinist rejimlerin çöküşü, sosyalizmin yenilgisini değil, tam tersine, marksist fikirlerin gücünü ve doğruluğunu kanıtlar. Bir yandan yıkılan rejimleri, bir yandan da sosyalizmi, marksist teoriyi savunmak mümkün değildir.

Sosyalistler, ezen-ezilen mücadelesinde hiç koşulsuz, daime ezilenlerin yanında yer almak zorundalar. Bunu yapmanın ilk koşulu, isyan eden işçilerin üzerine tanklarını yollayan rejimleri sosyalizm olarak görmek ve bu ayaklanmaları sevinçle karşılamak, coşkuyla anmaktır.

İşçiler sosyalizmi mi yıktı yoksa yıkılan sosyalizm değil miydi?

Dünya tarihinin en büyük kitlesel gösterileri dalgası 1989 yılında yaşandı. O günlerde kendisine “sosyalist” denen Rusya’da ezilen halkların gösterileri başlayan mücadele dalgası büyük bir ivmeyle yükseldi ve dahba yükseldi, ta ki Doğu Bloku çatlayıp, dağılana kadar.

Baltık ülkelerinde nüfusun % 60’ı gösteri yaparken herkesin talebi “özgürlük ve bağımsızlık”tı.

1988 yılında Polonya’da ard arda 2 büyük genel grev oldu. Genel grevleri 1980’de devletten bağımsız olarak kurulan ve kısa zamanda 10 milyon işçiyi örgütlemiş olan Dayanışma Sendikası (Solidarnosc) örgütledi.

Polonya’da Dayanışma Sendikası ancak General Jaruzelski’nin askeri darbesi ile geriletilerildi. Binlerce sendika aktivisti, işçi önderi, işyeri temsilcisi hapislere tıkıldı ama bütün bu naskılara rağmen 1988 genel grevleri engellenemedi.

Genel grevlerin ardından dayanışma Sendikası ile hükmet arasında uzlaşma sağlandı. Nisbeten özgür seçimlerin yapılmasında anlaşıldı.

Dayanışma’ya bu seçimlerde 160 aday göstermesine izin verildi. Seçimlerin sonunda dayanışma 160 sandalyenin hepsini kazandı. Hem de büyük farkla.

Böylece 1920’lerden sonra ilk kez Doğu Bloğunda muhalefetin olduğu seçimler yapılmıştı.

Seçimlerin ardından Dayanışma Hükümeti kuruldu.

Polonya’da dayanışma iktidara gelirken Macaristan’da ise aniden eski iktidar partisi önce muhalefet partilerini yasallaştırdı, sonra kendi ismini değiştirdi ardından ise Macaristan’ın isminden “Halk” kelimesi çıkarıldı. Böylece Polonya ve Macaristan Halk Cumhuriyetleri resmen SSCB’nin uydusu olmaktan çıktılar. Bu ülkelerdeki benzer gelişmelere daha önce Kızıl Ordu işgali ile cevap veren SSCB bu kez eli kolu bağlı gelişmeleri izliyordu.

Tiananmen gösterisi

Polonya ve Macaristan’ı Çin izlemeye çalıştı. Öğrenciler Pekin’in en büyük ve merkezi meydanında oturma eylemine başladılar. Fabrika işçileri binler ve onbinlerle gelerek onlarla dayanışma içinde olduklarını gösterdiler. Tiananmen’de demokrasi yeşeriyordu ama Çin bürokrasisi Rus bürokrasisi gibi davranmadı ve orduyu işçilerin ve öğrencilerin üzerine yolladı. İlk birlikler çatışmayı reddetti ama Pekin’e daha uzak mesafelerden getirilen birlikler acımasızca saldırdı. Gösteri kırıldı.

Tiananmen Meydanı katliamını destekleyen nadir ülkelerden birisi Doğu Almanya, diğerleri ise Romanya, Küba ve Nikaragua idi.

Tiananmen’in ardından Rusya’da 250 bin maden işçisi gösteri yaptı. talepleri çok basitti: Temizlenebilmek için sabun istiyorlardı!

Duvar yıkılıyor

Ardından Doğu Almanya’da gösteriler geldi. İlk gösteriler ufaktı. Polis olağanüstü bir şiddetle saldırdı. Ardından binlerce kişi tutuklandı. Ama bu defa tutukluların serbest bırakılması için gösteriler başladı.

Bu gösteriler daha büyüktü. Polis gene şiddetle saldırdı. Gene tutuklamalar yaşandı. Gösteriler daha da büyüdü.

Ardından Doğu Almanya’nın bütün kent-

lerinde aynı anda gösteriler başladı. Yübinlerce insan özgürlük isteğiyle sokaklara çıkıyordu.

Sonra beklenmedik bir gelişme oldu. Yübinlerce insan dalgalar halinde Batı Almanya’ya geçmeye başladı. Batıya geçiş o denli hızlandı ki sonunda polis devletinin başı Honneker istifa etti. İstifasının ertesi günü hükümet düştü.

Gösteriler devam etti. Partinin politbürosu devrildi.

Ertesi günü iktidar partisi Doğu Alman vatandaşlarının batıya özgürce geçmesine izin verdi! Ama Dolğu Almanlar zaten bunu yapıyorlardı.

Sonra Berlin’i ikiye bölen duvarın iki tarafından binlerce insan geldi ve o koca duvarı yerle bir etti.

Doğu Almanya Batı ile birleşti. Rusya bir uydusunu daha kaybetmişti.

“Şimdi sıra kimde?”

Bu soru sorulurken her hafta bir rejim yıkıldı. Bulgaristan, Çekoslovakya birbirini izledi ve en sonunda Çavușesku’nun Romanyası yıkıldı.

Hemen her yerde benzer gelişmeler yaşandı. Gösteriler genel grevle tamamlandı. Polis saldırmaya çalıştı ama genel grev ve gösteriler yaygınlaştı ve sonunda o eski güçlü politbürolar darmadağın oldu.

Çavușesku’nun devrilişi en hafif olan oldu. Kendisini desteklemeleri için işçileri bir meydana toplayan Çavușesku bir anda işçilerin kendisinin devrilmesini isteyen sloganları duydu ve dehşet içinde helikopterine atlayarak kaçmaya çalıştı. Nereye. Yakalandı ve kurşuna dizildi.

1989 Doğu Avrupa devrimlerinde öldürülen tek eski lider Çavușesku oldu.

Bunlar devrim mi?

Hala stalinizmi savunanlar bu gelişmelerin devrim olduğunu anlamamaya çalışıyor.

Oysa bu gelişmelerin hepsinde işçi sınıfı başı çekti. Çok zaman örgütlü işçi eylemleri rejimlerin yıkılmasında belirleyici oldu.

İşçiler baskıcı rejimlere karşı çıkarken yerine yeni bir alternatif koymıyorlardı. Bu nedenle Batıca olanı istediklerini düşündüler. Her yerde Batı türü kapitalizm, yani pazar ekonomisi hakim olmaya başladı.

Bu durum üzerine kapitalizm zafer çığlıkları attı.

Aradan 16 yıl geçti. Bu ülkelerde pazar ekonomisinin mutluluk getirmediği açıkça görüldü. İşçiler ve emekçiler serbest pazar ekonomisinin ne olduğunu bugün daha iyi biliyorlar. Ama eski Doğu Bloku ülkelerinin hiç birinde eskiye özlem yok.

Bu durumda ya işçiler ve emekçiler sosyalizme karşı ya da yıkılan rejimler sosyalist değildi. Bizim cevabımız ikincisi. Stalinistlerin cevabı ise bütün b u rejimlerin CIA oyunu ile yıkılmış oldukları şeklinde.

Eğer öyleyse bu CIA çok güçlü ve onu yenmek hiçbir biçimde mümkün değil. Oysa CIA güçsüz ve onu yenmek mümkün. İşte Irak.

1989 devrimlerinden 3 yıl sonra bu kez Doğu Bloku’nun merkezi ülkesi, SSCB

yıkıldı. Stalinistler darbe yapmaya çalıştılar ve yenildiler. Darbenin muhatabı olan Gorbaçov devrildi ama yerine darbeyi tankların üzerine çıkararak durduran Yeltsin geçti. Böylece sistem bütünüyle yıkılıp dağıldı. SSCB parçalandı. Rusya ufaldı ve süper güç olma yeteneğini kaybetti.

Bu durumda ya işçiler ve emekçiler sosyalizme karşı ya da yıkılan rejimler sosyalist değildi. Bizim cevabımız ikincisi. Stalinistlerin cevabı ise bütün b u rejimlerin CIA oyunu ile yıkılmış oldukları şeklinde.

Milliyetçilik

"Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur"

Cengiz ALĞAN

19 Mayıs 1919 ile 15 Ekim 1927 tarihleri arasında geçen bağımsızlık savaşı ve cumhuriyet dönemi inkılaplarında yaşanan somut olayları anlattığı, Nutuk adıyla kitaplaştırılan konuşmasını Mustafa Kemal bu sözlerle tamamlar. Günler süren konuşmanın sonunda Mustafa Kemal "Türk bağımsızlığını ve cumhuriyeti koruma ve kollama" görevini Türk gençliğine emanet etmiştir. Gençliğin bu zorlu mücadelede ihtiyaç duyacağı gücün bulunduğu sihirli sandığın yerini de tarif etmiştir: damarlar. Bu sihirli sandığın içindeki hazine de bilinmektedir: Türk'ün asil kanı.

Bu yazının 'derdi' anılan dönemin sorunları ve bu sorunlarla başetmede izlenen yol ve yön-temin tartışılması değildir. Yalnızca, var olan sistemden memnun olmayanların izleyecekleri mücadele rotasını çizerken, Mustafa Kemal'in verdiği referansların günümüz dünyasında ne derece geçerli olduğunu tartışmaya açmaktır.

Küresel dünya

Bugünün dünyası öзде 1920'lerin dünyasından pek de farklı değil. Rekabet, kâr ve birikime dayalı kapitalist sistem, oturduğu zemini değiştirmeden sürüyor. Toplumsal yaşama egemen olan temel çelişki halâ iki temel sınıf, işçi sınıfı ve büyük burjuvazi arasında sürüyor.

Kâr güdüsüyle büyük sermayeler arasında girişilen rekabet halâ büyük sermaye birikimlerine ve bu birikimin giderek daha az sayıda elde toplanıp merkezileşmesine yol açıyor. Kürede halâ büyük yığınlar devasa bir yoksulluk altında inerken küçük bir azınlık bu dünyanın nimetlerinden sınırsızca faydalanıyor.

Büyük sermaye grupları kendi devletleri aracılığıyla istedikleri ülkeleri işgal ediyor, savaşlar çıkarıyor, bu ülkelerin yeraltı ve yerüstü zenginliklerine el koyuyor. Yurttaşlarının yıllık milli gelirden aldıkları kişi başına ortalama pay 500 dolar olan ülkeler varken aynı rakamı 30 bin dolara çıkarmış ülkeler bulunuyor. Üstelik bu ülkeler 1920'lerdeki ülkelerle, üç aşağı beş yukarı aynı: G8 ülkeleri (ve bunlara eklenmiş birkaç ülke daha).

Enformasyon çağı

O günün dünyasından farklı olduğu söylenen bazı şeyler de var: artık dünyada tek süper güç var; sermayenin serbest dolaşımı önünde engel kalmadı; iletişim

İngiltere'de bir anti-faşist gösteriden...

teknolojileri ve medya imparatorlukları karşısında ezilenlerin hiç şansı yok; Marks döneminde adres gösterilen sanayi işçi sınıfı artık yok; marksizmin köhnemiş fikirleri bu dünyayı açıklamaya yetmiyor; zaten Sovyetler de yıkıldı, kimse sosyalizme yüz vermiyor; dolayısıyla yeni arayışlara girilmeli...

Söylenenlerin bazılarında haklılık payı var. Örneğin iletişim gerçekten de çok hızlandı. Para transferi artık ülkeden ülkeye gemilerle değil banka talimatlarıyla saniyeler içinde gerçekleşiyor. Sermaye güvenli yatırım alanları elde etmek için fizibilite çalışmasını daha rahat gerçekleştiriyor ve hükümetlere daha kolay baskı uygulayabiliyor. Daha kolay işçi çıkarılabiliyor. Sendikalara daha çok baskı var, vb.

Ulusalçılığa sarılış

Ancak küreselleşen dünyanın olanaklarından yalnızca egemen sınıflar değil ezilen sınıflar da faydalanıyor. Örneğin internet sayesinde dünyanın her yanında dayanışma ağları kuruluyor ve bunlar sayesinde yeni yeni direniş odaklarının çekirdekleri atılabiliyor. Sıradan insanlar artık bilgiye eskisinden daha kolay ulaşabiliyor. Dünyanın en ücra köşelerinde olup bitenlerden hemencecik haberimiz oluyor.

Arjantin'de ayaklanma olduğunda izliyor ve (kimilerimiz) benzerini yaratmak için ne yapmak gerektiğini tartışıyoruz. ABD Irak'ı işgal ettiğinde anında haber alıyor ve protesto gösterileri düzenliyoruz. Üstelik dünyanın her köşesinde aynı

anda...

Ama yine de henüz egemen sınıflar kadar yararlanamıyoruz dünya nimetlerinden. Bütün ipler dünyadaki bir avuç zengin, sanayileşmiş ülkenin egemen sınıflarının ellerinde gibi görünüyor. Bunun karşısında umutsuzluğa düşen bazı çevreler (bir asırlık, iç ve dış düşmanlar söyleminin de etkisiyle), gelişen dünyaya uygun yeni mücadele yöntem ve araçları kurmak yerine, eski bir limana, milliyetçiliğe sığınıyorlar.

Bu durum emperyalizmle mücadeleyi kapitalizmle mücadeleden ayrı gören bu anlayış sahiplerini, ister istemez, milli mücadele yıllarının nostaljik romantik havasını yeniden canlandırmaya itiyor. Yeniden Milli Mücadele, İkinci Kurtuluş Savaşı, Kızılme Koalisyonu gibi gruplanmalar peydah oluyor. Bu anlayışın doğal sonucu olarak, bu gruplar kemalizme ve onun kurucu ideolojisi olan Türk mil-

Çünkü Musul-Kerkük'ü işgali savunduğunuzda Irak halkı sizin yanınızda olmaz. 'Belçika işçisi Türk işçisinin sömürülmesinden pay alıyor' dediğinizde Belçikalı işçiyle dayanışamazsınız

liyetçiliğine kayıyor. Ve bu milliyetçiliğin söyleminde yer alan 'asil kan' referansı onların da referansı oluyor.

Uluslararası dayanışma

Oysa emperyalist saldırganlığın karşısında milliyetçi çizgilerin hiçbir şansı yok. Örneğin 11 Eylül sonrasında başlatılan 'terörizme karşı savaş' tehdidinin karşısına dünyanın bütün ülkelerinden direnişçiler yerine yalnızca yoksul Afgan ve Iraklılar çıksa, diğer ülkelerin emekçileri "bize ne canım" diye burun kıvrırsaydı, bugün ABD'yi bataklıkla sürükleyen Irak direnişi üç yıl dayanabilir miydi?

Oysa, savaşın iki baş mimarı olan ABD ve İngiltere'de bile Irak savaşı ve işgaline karşı çıkanların sayısı giderek artarken Türkiye'de milliyetçiliğe batmış sol işi Misak-ı Milli'yi tartışmaya, Musul ve Kerkük'ü geri almaya kadar vardırılabiliyor. Hatta ABD işgaline 'Irak'taki Türkmen kardeşlerimiz öldürülüyor' diyerek karşı çıkanlara bile rastlanıyor.

Ekonomik bağımsızlık

Milliyetçilik yalnız siyasi ve sosyal alanda değil, ekonomik alanda da mantık dışı bir ideoloji. İççe geçmiş ve unsurlarının birbirinden ayrılması imkansız hale gelmiş bir ekonomik sistemden tek başına kopuş da imkansızdır.

Diyelim ki büyük bir apartmanın bir dairesinde ailecek biz yaşıyoruz. Ve diyelim ki domates ve bulgur üretiyoruz; bilgisayar, televizyon, taşıt araçları, çamaşır makinesi, vb teknoloji ürünlerini üretemiyoruz. Bunları ve hayatı kolaylaştıracak başka bir sürü ürünü ise diğer apartman sakinleri üretebiliyor.

Diğer tüm komşulardan bağımsız yaşamaya kalkarsak haberleri izleyemez, çamaşırımızı elimizde yıkar, her yere yürüyerek (ya da yüzerek) gider ve iletişim olanaklarından asla faydalanamayız. Sadece bulgur ve domates yiyerek önünde sonunda yetersiz beslenmeden hasta düşeriz (tabii ilaç ve tıbbi malzeme de üretemediğimiz için hastalığımız pek uzun da sürmez). "Olsun biz onurumuzla yaşayalım, yeter!" deyip bütün ailenin hayatını tehlikeye atacak başka. Ama bu biraz riskli. Üstelik aile reisinin aldığı bu karara tüm aile fertlerinin katılacağına garantisiz de yok.

Anti kapitalist dayanışma

Son 6-7 yıldır dünyanın sokak-

larını kuşatan, kapitalizme her yerde meydan okuyan, üstelik bunu artık küresel çapta haberleşip dayanışma ağları kurarak, eşzamanlı gerçekleştiren anti kapitalist direnişçilerin ise başka bir önerisi var: enternasyonalizm. Bu direnişçilerin çizgisi Fransa'da göçmen gençlerin ayrımcılığa karşı mücadelesini, Bolivya'da yoksulların suyun özelleştirilmesine karşı direnişini, Meksika'da Zapateroların neo liberal saldırıyı durdurma çabalarını, Almanya'da grevci işçileri, Güney Koreli öğrencilerin eğitim mücadelesini, Türkiye'de Kürtlerin özgürlük ve kültürel haklar savaşını aynı anlayışla, ayırım gözetmeden destekliyor.

Çünkü kendisine saldıran düşmanın bir ve aynı amaçla dünyanın dört bir yanındaki horlanmışlara da saldırdığını görüyor. Bundan da önemlisi, düşmanın gücünün farkında ve onu tek başına alt edemeyeceğinin bilincinde. Bu yüzden kendi küçük ülke sınırları içinde değil uluslararası planda mücadele ediyor. Mücadele konuları sayısız olduğu için de giderek her kesimden ezilen insanları bünyesinde sindirebiliyor.

Ulusal-evrensel

Ulusal bir çizgiyi savunanlar ise kendi dar çevreleriyle sınırlı kalmak zorundalar. Çünkü Musul-Kerkük'ü işgali savunduğunuzda Irak halkı sizin yanınızda olmaz. 'Belçika işçisi Türk işçisinin sömürülmesinden pay alıyor' dediğinizde Belçikalı işçiyle dayanışamazsınız. Bir Fransız aydını benimle kendisi arasında, bir Türk olduğum için değil, Türkiye'de ezilen sınıflar arasında bulunduğum için paralellik kurar. Aynı şekilde ben de, o aydına Fransız olduğum için değil, ezilenleri savunduğum için saygı duyarım.

.....
Türk milliyetçiliğinin zeminine daima varoluşunun devamı kaygısı oturmuştur. Bu yüzden, Türkiye Cumhuriyeti devletinin batıyla ilişkisi endişe duygusundan paranoyaya uzanan bir yelpazede tarif edilebilir. Türk çözümünün büyük bir kesimi de bu hâlden etkilenir ve esinlenir. Bu yüzden toplumların tarihini oluşturan sınıfsal mücadele ulusal mücadeleye indirgenir ve mücadele azmi, çoğunluğu A Rh+ olan 'asil' kanda aranır. Halbuki muhtaç olduğumuz kudret tüm dünya şehirlerinin damarlarında dolaşan sıradan kalabalıklarda mevcuttur.

Bush petrol satıyor dünya yanıyor!

Şenol KARAKAŞ

George W. Bush! Hangi ülkeye gitse karşısında on binlerce emekçi, savaş karşıtı, ellerinde "Katil!" yazılı pankartlarla onu karşıyor. Son bir ay içinde Arjantin ve Güney Kore gezilerinde hep aynı manzarayla karşılaştı.

On binlerce insan, gerçek neyse onu haykırdı: "Yalancı, katil!"

3 Aralık'ta da dünyanın 27 ülkesinde benzer bir gelişme yaşanacak. Venezüella'dan, Kanada'ya, Brezilya'dan Fransa'ya, Meksika'dan Rusya'ya ve Japonya'dan Türkiye'ye kadar çok sayıda ülkede, bir çok şehirde binlerce insan sokakları dolduracak ve haykıracak: "Katil, yalancı, petrol düşkünü ve gezegen düşmanı!"

3 Aralık'ta Küresel Isınmaya Karşı

Küresel ısınmanın gezegen ve üzerinde yaşayan tüm canlı türleri için yarattığı dramatik sonuçların etkileri, her gün bir önceki gündən daha şiddetli hissedilmeye başlandı. Küresel ısınmaya karşı duyarlılık da dünyanın gidişatından duyulan kaygılara paralel olarak ve sorunun ciddiyetinin devasa boyutları nedeniyle hızla artmaya başladı.

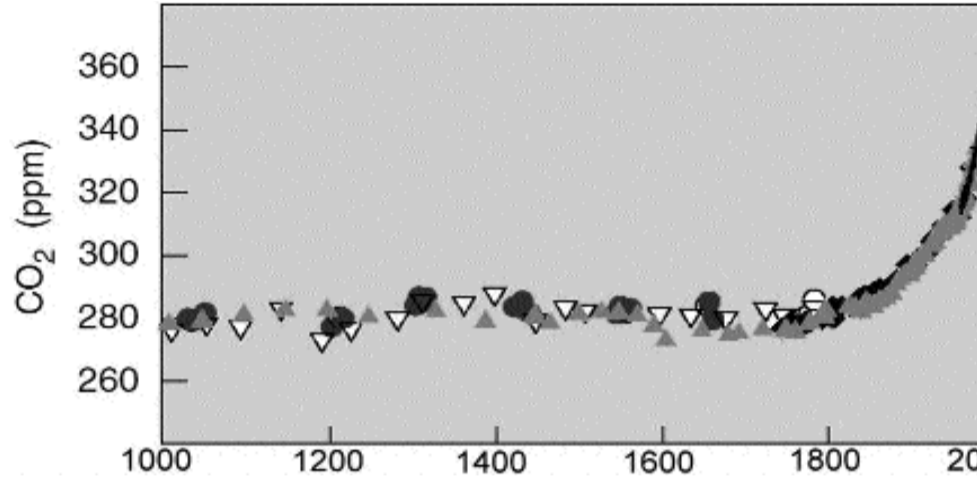
Bu tepkiler bu yıl içinde örgütlü bir hal alarak nihayet birleşti. 28 Kasım - 9 Aralık 2005 tarihleri arasında Kanada'nın Montreal şehrinde düzenlenecek olan Birleşmiş Milletler İklim Konferansı bu tepkilerin sokağa çıkması için bir olanak sundu ve 27 ülkede küresel ısınmaya ve ısınmanın sorumlularına karşı eylemler örgütlendi.

İstanbul, Bursa, Diyarbakır, Ankara ve İzmir

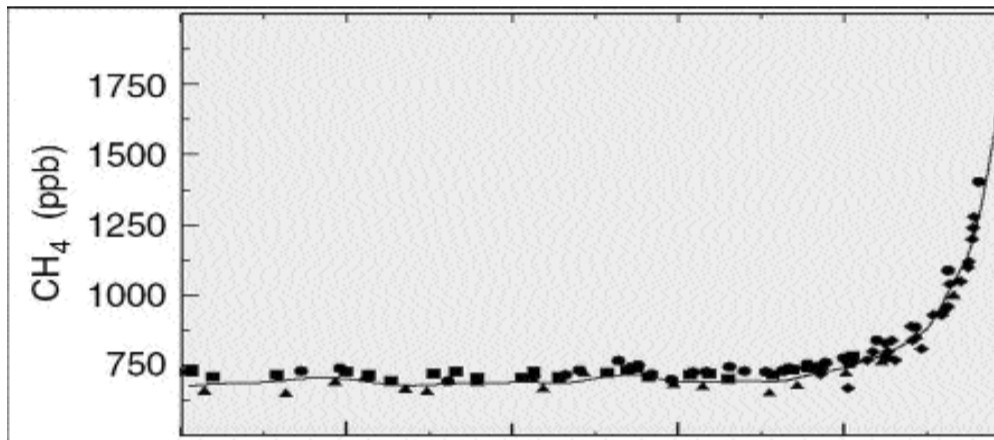
Eylül ayından başlayarak Türkiye'de de çok sayıda birey ve kurum bir araya gelmeye başladı. 3 Aralık'ta başta İstanbul ve İzmir olmak üzere, Diyarbakır, Bursa ve Ankara'da da eylemler ve basın açıklamaları gerçekleştirilecek.

Bu eylemleri elden geldiğince büyütme, çok sayıda insanın katılımını sağlamak zorundayız.

Bu birinci eylem olacak. Bu kadar çok sayıda kurumun ve bireyin yanyana geldiği, bu konuyla ilgili ilk eylem olacak. Bu yüzden 3

atmosferdeki karbondioksit birikimi Sanayi Devrimi öncesine göre %31 artış ile 280 ppm'den 2003 yılında 378 ppm'ye yükselmiştir

Atmosferdeki metan miktarı sanayi devrimi öncesine göre % 151 artış ile 700 ppb den 2000 yılında 1750 ppb'e yükselmiştir.

ABD'nin petrol iştahı

Aralık'ı bir başlangıç olarak görmeliyiz. Bir yandan eylemin katılımını arttırmaya çalışırken bir yandan da bu eylemden aldığımız güçle, daha yaygın, daha birleşik bir kampanyanın nasıl gelişeceğini de tartışmaya başlamalıyız.

Bush, Katrina ve Kyoto

Kampanya sırasında bazı aktivistler, Kyoto protokolü'nün yetersiz olduğunu ve "ABD Kyoto'yu imzala" talebinin yer aldığı bir kampanyanın yetersiz olacağını tartışıyorlar. Ankara kampanyası bu

tartışma yüzünden sıkıntılı günler geçirdi. Kyoto Protokolü'nün kısa hikayesi şöyle: Birleşmiş Milletler küresel iklim sisteminin korunması amacıyla 1992 yılında "İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi"ni hazırladı. Belge 1994 tarihinde yürürlüğe girdi ve bugüne kadar 189 ülke imzaladı. Sözleşmenin uzantısı olarak 1997 yılında Kyoto Protokolü hazırlandı. Kyoto Protokolü 16 Şubat 2005 tarihinde yürürlüğe girdi. Kyoto Protokolü endüstrileşmiş ülkelerin 2008-2012 yılları arasında, küresel ısınmaya yol açan

sera gazlarının yayılımını, 1990 yılı düzeyine göre ortalama % 5,2 azaltmalarını öngörmekte. Tartışmanın düğümlediği nokta tam da burası. Kyoto Protokolü gerçekten de yetersiz. Ömer Madra'nın 15 Kasım'da İstanbul'da 3 Aralık mitinginin duyurusu için Çalışma Grubu adına yaptığı basın açıklamasında dediği gibi: "Küresel iklim felaketini önlemek için Kyoto Protokolü'nün hâlihazırda hedeflerinin çok düşük, öngördüğü takvimin de çok uzun vadeli olduğunun farkındayız".

Fakat Marda basın toplantısında bir vurgu daha yaptı. Yetersiz de olsa neden Kyoto Protokolü'nün üzerine gitmemiz gerektiğini şöyle açıkladı:

"Ama, insanlığın bu eşi menendi görülmemiş tehdidin önünde durabilmek için elindeki tek diplomatik çerçevenin bu antlaşma olduğunu da biliyoruz. Dolayısıyla Kyoto Protokolü'nün imzalanıp onaylanmasını kendi seçtiğimiz meclisten de talep etmekteyiz. Ayrıca, sera gazı salımlarını en az yüzde 70 azaltacak "Kyoto sonrası" önlemler sürecine de kuvvetle arka çıkıyoruz."

Sera gazı salımlarının % 36,1'den sorumlu ABD ve % 2,1'den sorumlu Avustralya'nın protokole taraf olmaması yüzünden % 5,2'lik azalma hedefine ulaşamayacak. Dünya nüfusunun %4'ünü oluşturan ABD, sera gazı salımlarında birinci. Kyoto protokolü yetersiz bir çerçeve de sunsa, aynı zamanda süper bir savaş makinesi gibi çalışan ABD emperyalizmini, Bush ve kabinesini teşhir etmek açısından da geniş bir zemin sunuyor.

New Orleans'ta gerçekleşen ve binlerce Afrika kökenli Amerikalı ve yoksulun ölümüne neden olan Katrina tayfunu, neden küresel felaketlerde ABD'nin köşeye sıkıştırılması gerektiğini bir kez daha gösterdi.

Bush'uyla, Rice'ıyla, Rumsfeld'ıyla ABD kabinesi bir petrol canavarı görüntüsü çiziyor. Bu petrol canavarları, küresel iklim değişiminde de başrol oyuncular. Bir yandan küresel hegemonya ve petrolün kontrolü için dünyaya meydan okur ve dünyanın en fakir halklarını bombalarken, diğer yandan da Kyoto Protokolü'nü imzalamayarak, küresel ısınmadaki sorumluluğunu yerine getirmiyor. Bir yandan Irak'ta on binlerce insanı yok ediyor, aynı zamanda da New Orleans'ta yoksulların yaşamına neden olan küresel felaketlerin hızlanmasına neden oluyor.

"New Orleans batıyor, Bağdat yanıyor."

3 Aralık'ta sokaklar bizi bekliyor. Küresel kapitalizme her yönden karşı çıkmak için 3 Aralık'ta sokaklarda buluşalım.

Buzullar, haşareler, insanlar, mercanlar: Her şey tehdit altında

Sanayi devriminden beri başta fosil yakıtların yakılması, ormanların yok edilmesi ve çeşitli insan etkinlikleri atmosferdeki karbondioksit, metan, diazot monoksit gibi sera gazlarının birikimlerini artırmaktadır.

Ayrıca sanayi etkinlikleri, atmosferde daha önce hiç olmayan kloro flor karbon (CFC) gibi kuvvetli sera etkisine sahip gazların atmosfere bırakılmasına yol açmakta.

Karbon dioksit atmosfere fosil yakıtların yakılması (petrol, doğal gaz ve kömür) ve ağaç ve ağaç ürünlerini yakılması ile karışmakta.

1860'lı yılların başından itibaren tutulan küresel kayıtlar, sıcaklığın düzensiz ama önemli bir artış eğilimi içinde günümüze kadar ortalama 0.4 - 0.8°C yükseldiğini gösteriyor.

Bu eğilim 1976'dan günümüze daha belirgindir.

1860 yılından sonraki sıcaklık gözlemlerinde, en sıcak on yıl 1990'lı yıllardır (1998, 2002 ve 2003).

20. yüzyılda kutuplardaki kara ve deniz buzulları, orta enlemlerin ise dağ buzulları azaldı.

Eriyen buzullar ve denizlerin termal genişlemesi sonucu küresel ortalama deniz seviyesi 20. yüzyılda ortalama her yıl 1-2 mm. yükseldi.

Küresel ortalama yüzey sıcaklıklarında 1990-2100 dönemi için 1.4 ile 5.8°C arasında bir artış öngörülmektedir.

Özellikle kış mevsiminde yüksek kuzey enlemlerindeki karalar daha hızlı ısınacaktır.

Küresel ısınmaya bağlı olarak ortaya çıkan kuraklık ve içme suyu sıkıntısı yeryüzünün tüm bölgelerini etkileyeceği öngörülmüyor.

Küresel sıcaklık artışı ve nüfus artışı sonucu 2050'ye kadar su sıkıntısının bu bölgelerde daha da artacağı ve 700 milyon ila 2.8 milyar insanın bu sorunla karşılaşacağı öngörülmektedir.

Deniz ve kara buzullarındaki azalma devam edecek.

Özellikle Grönland'daki buzulların önemli kütle kayıplarına uğraması bekleniyor.

Küresel ortalama deniz seviyesinin okyanusların termal genişlemesi ve buzullardan gerçekleşen erime sonucu 1990-2100 arasında 0.09 ile 0.88 metre kadar yükseleceği öngörülmüyor.

Küresel ısınma sonucu 2050'ye kadar bitki ve hayvan türlerinin yaklaşık dörtte birinin ya da 1 milyondan fazlasının yok olacağı öngörülmüyor.

Virüsler ve sıtma, humma gibi bulaşıcı hastalıklar sadece Afrika'da değil, dünyanın diğer bölgelerinde de küresel ısınma yüzünden giderek yayılma tehlikesi gösteriyor.

(Bu bilgiler, Doç. Dr. Ecmel Erhat'ın İzmir 3 Aralık Çalışma Grubu basın açıklaması için yaptığı hazırlıktan alınmıştır)

Galataport

Vaat edilen cennet.. İstanbul..

Galataport, Haydarpaşa Limanı, Cevahir Alışveriş Merkezi ve Dubai Towers..

Son günlerde, bu başlıklar etrafında biçimlenen, İstanbul merkezli kentsel dönüşüm projelerine tanıklık ediyoruz. İstisna ile İstanbul'a sürülen 3. köprü tartışmalarına artık alışmışken, şimdi de kent yaşamını kökten değiştirmeye yönelik, kapalı kapılar ardında alınmış kararları dinliyoruz edilgen kent sakini kimliğimizle.

Tüpraş'ı özelleştirme kapsamında %14,76'lık hisseyi önceden satın alan İsraili girişimci Sami Ofer ile Türkiye'yi ortağı Kutman arasında kurulan Royal Caribbean Ortak Girişim Grubu'na 49 yıllığına kiralanmış ve bu 49 yıl içinde ödemesi yapılacak olan Galataport, tüm imzalar atıldıktan sonra kamuoyuna duyuruldu. Zaten çoktan hazırlanmış olan projeler, zaten çoktan verilmiş olan sözler İstanbul adına harika bir şey gerçekleştirilmeye sunuldu. TDİ' ne ait alanda yer alan tüm yapıların yok edilerek yerine turistler için tasarlanmış dinlenme, alışveriş ve konaklama birimlerinden oluşan bu proje için, bir gece mesaisi kararıyla mecliste değiştirilen kıyı şeridi kanununun yarattığı boşluk ile gerekli hukuksal altyapı da hazırlandı. Yapılması planlanan bu proje hayata geçtiğinde, İstanbul'un bu önemli kıyı şeridi, özel mülkiyete geçecek ve kamusal alandan önemli bir bölümü daha kaybetmiş olacağız.

Kapalı kapılar ardında pazarlıklarının devam ettiği sinyallerini aldığımız bir diğer proje de Haydarpaşa Limanı. Bu bölge de Galataport bölgesine kazandırılmaya çalışılan yeni kimlik ile aynı doğrultuda; yat limanı, alışveriş merkezleri, kulüpler, hastane, oteller, kongre ve fuar merkezleri olarak yeniden düzenlenme aşamasında.

Şişli'de kötü bir mimarlık örneği olarak hayata geçirilen Cevahir Alışveriş Merkezi de, açıldığı gün yarattığı yoğun trafik ile ne kadar yanlış bir karar olduğunun ilk sinyallerini verdi.

Son haftalarda yazılı ve görsel medyada sık sık tartışılan Dubai Towers da, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile ortak projeler yürütmeyi hedefleyen Dubai International Properties'in Türkiye'deki ilk girişimi olarak hayata geçmek üzere. Proje kapsamında, Levent'teki eski İETT garajının olduğu alanda biri 300 metre yüksekliğinde iki kule inşa edilecek. Bu kulenin içinde de alışveriş merkezleri, ofisler ve konutlar yer alacak.

Aslında bu son gelişmeler yalnızca, "dünya kenti" olarak pazarlamaya açılan İstanbul üzerinde uygulanan düzenlemelerin kamuoyuna sunulan yüzü.. Sunulan bu yüzde de tartışmanın etrafında döndüğü başlıklar, aslında konunun ciddiyetini ve ölçeğini tam olarak yansıtmıyor. Dubai Towers isminin neden İngilizce olduğu, yabancı sermaye

konusundaki komplo teorileri ya da trafik sorununa bir yenisinin daha eklenmiş olacağından duyulan endişeden çok daha önemli satış ve pazarlıklar söz konusu bu projelerde. Küreselleşme adı altında sermayenin serbest dolaşımının yükseldiği bu post-kapitalist çağda, ekonominin döndüğü büyük şehirler de çok rahat alınıp satılabilecek metalar olarak görülüyor. Ünlü markaların zincir mağazalarının dünyanın her bir tarafına yayılması ile başlayan bu süreç, yaşam stillerinin de aynalaştırılması ve böylece tüketim araçlarının daha işlevli hale getirilmesi ile eylemlerini hızla sürdürüyor. Gazetelerde boy boy reklamlarını görmeye artık alıştığımız ve çoğunlukla sonu -city ile biten lüks konut alanlarının inşası uğruna kaybettiğimiz yeşil alanlar da bu sürecin önemli bir parçası olarak görülebilir. Kentin her bir parçasının rant uğruna satışa sunulması ve "kentsel dönüşüm projesi" adı altında ironik bir biçimde kamudan çok özel mülkiyeti yükselten yatırımlara fırsatlar sunulması, Dubai Towers ya da Galataport gibi kent

silüetini derinden etkileyecek projeler karşısında çok da şaşırılmamız gerektiğini gösteriyor. Kamu yararını birincil koşul alan ya da asli görevi bu olması gereken belediyelerin bizzat bu satışlara ortak olması, tabloyu daha da karartıyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin kamu hizmeti olarak, park alanlarına cami dışında pek bir proje üretmemesi, İstanbul'da yaşayan kent sakinleri olarak, alınan kararlar karşısında daha aktif direnç göstermemizi zorunlu kılıyor.

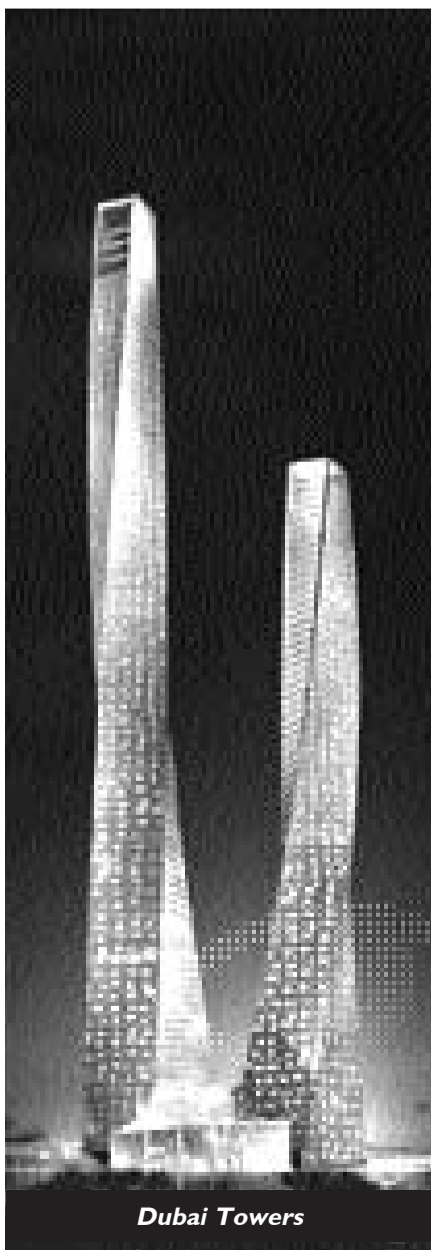
Kentleşmeyi, yalnızca ekonomik temelli bir yapı inşa etme süreci olarak algılayan bu bakış açısı, çağlar boyu farklı kimlikleri bir araya getirmiş İstanbul gibi özel bir kenti yavaş yavaş yok ediyor. Bir tarafta nüfusu hızla artan bu koca şehir, en ilkel altyapı ve temel ihtiyaçların karşılanamaması gibi problemleri aşamazken, diğer taraftan da kıyı şeridi ve Maslak üzerinden Manhattanvari bir kimliğe zorlanıyor. Meslek odalarının ve akliselim vicdan sahibi aydınların anlatmaya çalıştığı gibi, tüm bu çelişkilerin faturası yine bu kentte yaşayanlara kesilecek. Bizler çözülmemiş ilkel problemlerin boğuculuğunda bu kentte yaşamaya çabalarken, ekonomik olarak kalkınma sağlayacağı iddia edilen sermaye sahipleri de fildişi kulelerinin 77. katında viskilerini yudumlayarak seyredecekler bir zamanlar 7 tepeli olan İstanbul şehri.

Kenti meta olarak algılayan bu zihniyetin, yaşanabilir tek bir karış toprak bırakmamacasına giriştiği bu acımasız alışverişe daha fazla seyirci kalmamak için bilincimizi uyanık tutmak zorundayız. İnşa edilmesi planlanan gündemdeki bu projeler ile bize söylendiği gibi, yeni iş alanları, çağdaş bir kent silüeti ve yeni yatırımcıları cezbedecek bir çekim merkezi çıkmayacak karşımıza. İthal etmeye çalıştığımız imaj, kaçınılmaz olarak dahil olduğumuz tüketim toplumu projesinin engel olunamaz koşulu olarak dayatılıyor bize. Bir tarafta kuleler içinde para piyasalarının başrol oyuncularını, bir tarafta güvenlik duvarlarıyla örülmüş lüks konutlarda yaşayan kent sahipleri, bir tarafta da işsizlik, ulaşım, barınma gibi sorunlarla boğuşan yığınlar.. İşte bu noktada sormamız gereken soru şu: kentli kim? Söz sahibi olması gereken, yaşam alanları konusunda inisiyatif kullanması gereken kentli kim?

Kentleşme adı altında girişilen bu pazarlıklara karşı, bu sürecin sosyal boyutu olan kentleşme üzerinde yoğunlaşmalıyız. Barınma, çalışma ve sosyokültürel ihtiyaçlarımızı karşılayacak sağlıklı yaşam çevrelerine sahip olmak için, kentli olma bilincini oluşturmamız ve masa başı pazarlıklarına karşı set olmalıyız.

İstanbul bizim ve alınıp satılamaz..

Esra AKBALIK

Dubai Towers

KİTAP

Farklı bir dünya tarihi

Dünya Bizimdir,
Alfred W. Crosby, Kitap Yayınevi, 336 sayfa

Herkes bir dünya tarihi okumuştur. En azından bütün dünyanın nasıl yüzyıllar boyunca Türk hakimiyeti altında kaldığını yıllar boyu ballandıra ballandıra anlatan resmi tarihi okumak zorunda kalmıştır.

Alfred W. Crosby'nin *Dünya Bizimdir* başlıklı kitabı bütünüyle farklı bir dünya tarihi anlatıyor.

Kitabın alt başlığı "Avrupa Ekolojik Emperyalizmi 900-1900". Bizi 900 yıllarından İskandinavların Amerika kıtasına doğru yaptıkları gezilerden ve ardından Haçlıların Ortadoğu'yu ele geçirmek için düzenledikleri seferlerden başlayarak 1900 yıllarına kadar Avrupalıların çeşitli istila girişimlerini anlatıyor.

Bütün bu istilala çabalarının askeri, politik ve ekonomik tarihlerini bir yerlerden bulmak mümkün. Ancak Crosby'nin *Dünya Bizimdir* kitabı bu tarihlere bir de "ekolojik emperyalizm" boyutunu ekliyor. Avrupalılarla birlikte dünyanın işgal edilmek istenen her yerine getirilen yeni mikroplar, yeni bitki tabakalarının bu bölgelerdeki tahribatını okumak zaman zaman insanı şaşkınlıklara uğrattırıyor.

Örneğin Kuzey, Güney ve Orta Amerika'da ki insan, hayvan ve bitki tahribatı inanılmaz boyutlarda. Beyaz Avrupalı'nın yaptığı tahribatı beraberinde getirdiği mikropların tahribatı yanında hemen hemen hiç bir şey değil. Ve tabii beyaz insanın bilinçli olarak mikrop yaymasını da unutmamak gerekir.

Örneğin bugünkü Amerika'yı kuranlar su çiçeği salgınları sırasında kullanılan battaniyeler, "dostları" yerlere dağıttılar ve kabilelerin bütünüyle ortadan kalkmasına yol açıyorlar.

ABD yönetimi hala aynı şeyin peşinde. Ellerinde kitle imha silahı var diye Irak'a saldırı ABD yönetiminin Felluce'de kimyasal silahlar kullandığı giderek ortaya çıkıyor. Emperyalizmin mantığında değişen bir şey yok.

Materyalizm ve Doğa

Marks'ın ekolojisi,
John Bellamy Foster, 350 sayfa, Epos Yayınları

Oregon Üniversitesi'nde sosyoloji profesörü olan John Bellamy Foster'ın ekoloji üzerine iki önemli kitabı var: *Marks'ın Ekolojisi* ve *Savunmasız Gezegen*. Her iki kitap da Türkçe'de yayınlanmış olmasına rağmen pek bilinmeyen, sosyalistler tarafından ise iyice az farkedilmiş kitaplar.

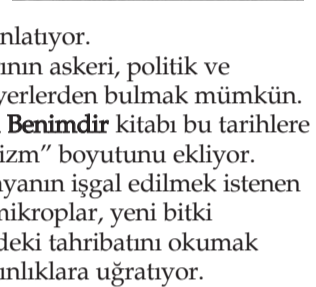
Marks'ın Ekolojisi kitabını Foster önce *Marks ve Ekoloji* olarak düşünmüş ama daha sonra Marks'ın ekoloji sorununa ne denli sağlam bir biçimde ayakta durduğunu gördükçe kitabın ismini değiştirme gereği duymuş.

"Bu kitabın iki amacı var. Birincisi Çağdaş Yeşil kuramda kabul edilen yaygın görüşün aksine, Marx'ın düşüncesinin ve tarih biliminin ekolojik düşünce biçimlerini nasıl geliştirdiğini daha doğrusu nasıl mümkün kıldığını vurgulamaktır. İkincisi bugün çok büyük bir ihtiyaç duyduğumuz toplumsal dönüşümü ekolojik bir tarzda insanın doğayla ilişkisinin dönüştürülmesine bağlayan devrimci bir görüşü tarihsel ve kuramsal olarak anlamak ve geliştirmektir"

diyor Foster ve sonra 350 sayfa boyunca bunu çok başarılı bir biçimde gerçekleştiriyor.

Foster'ın ekoloji üzerine ikinci bir kitabı daha var: *Savunmasız Gezegen*.

F. ALOĞLU

Ege Üniversitesi'nde panel

Ege Üniversitesi'nde 17 Kasım Perşembe günü düzenlediğimiz "iklim değişiyor biz durdurabiliriz" başlıklı panel 60 kişinin katılımıyla gerçekleşti. Panelde Ege Üniversitesi coğrafya bölümü öğretim üyesi Ecmel Eralat, küresel ısınmanın ulaştığı boyutlar, iklim değişikliğinin nedenleri ve ileriye dönük olarak bulunabileceğimiz öngörüler üzerine bir sunum yaptı. EcmelEralat'ın sunumu küresel ısınma konusunda ayrıntılı bilgi edinmek isteyenler açısından olağanüstüydü. Ayrıca ne kadar büyük bir

tehlikeyle yüz yüze olduğumuzu ve neden iklim değişikliğine karşı mücadele etmenin, çevremizdeki herkesi bu konuda seferber etmenin, düzenleyeceğimiz eylem ve etkinliklerle hükümetleri uyarmanın bu kadar önemli olduğunu gözler önüne sermesi açısından da bir o kadar etkileyiciydi. Gerçekten eğer harekete geçmezsek yarın çok geç olabilir.

Panelin bir diğer konuşmacısı Av. Hilal Küey'di. Hilal Küey Kyoto Protokolü süreci hakkında bilgiler verdi. Bu konudaki çalışmaların 1992 Rio Konferansı'na

kadar dayandığını, Kyoto'nun bir sürecin ürünü olarak ortaya çıktığını belirtti. Bu anlamıyla Kyoto'nun asla bir son olmadığını, belki de henüz başlangıç olduğunu, ama kesinlikle çok önemli olduğunu vurguladı. Kyoto Protokolü çevre konusunda kampanya yürüten, kamuoyu basını yaratmaya çalışan aktivistler açısından önemli bir kazanımdır. Belki de küresel olarak örgütlediğimiz 3 Aralık kampanyası, hem kapsam hem de bağlayıcılık açısından, daha gelişkin bir çerçeveye anlaşmasını doğuracaktır. Bunun için

yapmamız gereken, daha çok çalışmak ve daha fazla sayıda insanı kampanyada seferber etmektir.

Panelde katılan 60 kişiden 28'i kampanyanın aktif katılımcısı olmak için aktivist föyü doldurdu. Tamamı kampanya broşürlerinden aldı. Bir çoğu birden çok alarak çevresinde dağıtacağını söyledi. Ege'de vize dönemi başlamış olduğu için yeni bir panel daha düzenlememiz zor gibi gözüküyor. Ancak yapacağımız çalışma grubu toplantılarıyla 3 Aralık'a hazırlanmaya devam edeceğiz.

sosyalist işçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cin-

sel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperyalizme karşıdır. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz.

Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir.

-Sosyalistler bu ülkelerde işçi sınıfının iktidardaki bürokratik egemen sınıfa karşı mücadelesini destekler.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleştirilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

-Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

Sol milliyetçiliğin çirkin hali

Perihan GÜLER

Orhan Pamuk üzerine tartışmalar duruldu. Şimdi biraz daha iyi bir değerlendirme yapabiliriz.

Basının ve daha ilginç solun bütün umursamazlığına rağmen Orhan Pamuk önce Nobel Edebiyat Ödülü'ne aday oldu. Az daha da bu en prestijli edebiyat ödülünü kazanıyordu. Ödülü onun yerine alan Harold Pinter "ödülü aslında Orhan Pamuk almalıydı" dedi.

Bugüne kadar çok az edebiyatçı Türkiye'den böylesine büyük bir edebiyat ödülüne aday gösterilmiş olmasına rağmen Türk medyası sanki ya böyle birşey hiç olmamış gibi davrandı ya da Orhan Pamuk'un aday gösterilmesine adeta üzüldü. Bunu "Batılı emperyalistlerin bir oyunu" olarak değerlendirdi. Herhalde bu fikri soldan, milliyetçi soldan öğrenmiş ve ödünç almıştı.

Orhan Pamuk'un Nobel adaylığına karşı çıkan sadece burjuva basını olmadı. kendisine sosyalist-komünist diyenlerde solda Pamuk'u yoğun bir biçimde eleştirdi.

Kimileri engin edebi bilgileri ile Orhan Pamuk'un hiç bir edebi değeri olmadığını iddia etti, kimileri Pamuk'un herşeyi Nobel ödülünü almak için yaptığını iddia etti.

Tabii ki asıl sorun Pamuk'un edebi değeri değil. Hem burjuva basını hem de sağ ve sol milliyetçiler için işin edebi kısmı değil politik kısmı önemli. Zaten onların Orhan Pamuk'u eleştirecek ölçüde edebiyattan anladıkları da söylenemez.

Politik olan ise Pamuk'un katledilen Kürtler ve Ermeniler üzerine verdiği bilinen demeci. Sağ ve sol milliyetçiler işte bunu kabul edemiyorlar.

Sağ milliyetçilerin tutumu anlaşılır birşey. Ama sol milliyetçilerin bu denli sağa sapmış olmaları önemli. Onlar sağ milliyetçiliğe karşı "soldan" milliyetçilikle, Orhan Pamuk'u eleştirerek ve benzer başka tutumlarla "yurtsever" olduklarını kanıtlamak ve böylelikle güçlenmek istiyorlar.

Öncelikle sol milliyetçilikle güçlenemez. Nitekim sonuca bakıldığında güçlenen sol milliyetçiler değil.

Sol milliyetçiliğin her milliyetçi, yurtsever ya da vatansever tutumu sadece sağın ve çok zaman ırkçı sağın güçlenmesine hizmet ediyor.

Sosyalistler enternasyonalisttirler. Yurtsever olamazlar, milliyetçi olamazlar.

Nobel Barış ödülünün ardından Orhan Pamuk'a Almanya'da gene çok prestijli bir başka ödül verildi. Bu ödüle de aynı türden tepkiler gösterildi.

Burjuva basını bir iki istisnası ile bu ödülü görmemezlikten geldi. Her hangi bir Türkün aldığı en kıytrık ödül için tantana yapan basının bu tutumu garipti ama Ermeniler ve Kürtler için yapılan açılmadan sonra normal.

Ama gene solun tutumu daha da kötüydü. Kemalist Cumhuriyet gazetesi bu ödül haberini 8. sayfadan verirken Evrensel tek bir satırla bahsetmedi. Birgün'den ise bahsetmeye bile gerek yok.

TKP'nin gazetesi ve internet sitesi de aynı şekilde bu ödülün bahsetmemeyi tercih ettiler.

Peki Evrensel, Cumhuriyet, Birgün ya da Sendika.Org veya Sol haber Orhan Pamuk'tan bahsetmedikleri için Orhan Pamuk birşey mi kaybetti. Hayır. Ödül törenine devletin hiç bir temsilcisinin katılmaması üzerine "bu benim için bir onurdur" demişti

Orhan Pamuk. Sol milliyetçilerin bu ödül töreninden bahsetmemesi ise bizim için bir onurdur

Solda İşçi Partisi'nin yayın organı Aydınlik diğerlerinin söyleyemediğini söyleyerek Almanya'daki barış ödülünü aslında "Alman istihbaratı verdi" kapağı ile çıktı.

Alman istihbaratının ardından bu defa Fransa'dan bir edebiyat ödülü verildi. Herhalde onu da Fransız istihbaratı vermiştir diye düşünüldüğü için gene sol basın olaya değinmedi. Cumhuriyet iç sayfalarda habere yer verirken diğerleri bunu bile yapmadı.

Sol ve sağ milliyetçilerin sorunu burda. Onlar bir yandan deli gibi uluslarının kazandığı ödüller arıyorlar. Hatta ödülün daha küçüğüne bile razılar. Bir Türk futbol takımının beraberliğine ebile razılar. Bir hristiyan kadın bir Türklerle evlense on bile manşet yaparlar ama Orhan Pamuk'un ödülleri toplamasına, bütün dünyada beğenilmesine dayanıyorlar. Çünkü o Ermenilerden ve Kürtlerden bahsediyor.

Güneş balıkla sıvanamaz. Orhan Pamuk hem değerli bir edebiyatçıdır hem de politik olarak doğru ve hassas noktalara değinmektedir. Bu nedenle o bizim için kıymetlidir.

DSİP BÜROLARI

● Ankara

Mithatpaşa Cd. No: 34/F, Kat: 4, No: 23 - Kızılay
0535 - 514 11 73

● Kadıköy

Nail Bey Sk. İbrahim Ağaoğlu İşhanı, No: 9-11, Kat: 3 - Bahariye - Kadıköy
0536 - 637 81 99

● Beyoğlu

İstiklal Cd. Büyükparmakkapı Sk. Hayat Apt. Kat: 4 - Beyoğlu
0536 - 259 73 64

● İzmir

3. Beyler, Yaparsoy İşhanı, No: 31, Kat: 4, No: 403, Konak
0537 - 624 49 08

● Akhisar: 0544 - 515 62 59

● Bursa: 0535 - 422 39 65

● Denizli: 0543 - 476 27 88

● Izmit:

● Karabük: 0533 - 772 54 93

● Kütahya: 0544 - 515 62 59

Ayrıntılı bilgi için: 0536 - 335 10 19

ISSN 1300-4026 ■ Uluslararası Tanıtım ve Yayıncılık Ltd. Şti.

■ Sahibi: Özden Dönmez ■ Sorumlu Yazışmaları Müdürü:

Volkan Akyıldırım ■ Adres: İstiklal Cad.,Büyükparmakkapı

Sok., 8/10, Beyoğlu/İstanbul ■ Baskı: Yön Matbaası

■ Yerel süreli yayın, iki haftada bir yayınlanır

www.sosyalistisci.org
sosyalistisci@gmail.com

3 Aralık başlangıç olsun

"Siz çevreciler..." dedi. "Ben çevreci değilim" dedim. Suratıma anlamamış gibi baktı. "Nasıl çevreci değilsin? İki saattir iklim değişikliğinin ne büyük bir tehlike olduğundan bahsediyorsun ya" dedi. "İklim değişikliği neden salt bir çevre sorunu olsun ki" diye yanıtladım, bu tarz sorulara alışmış olmama rağmen oldukça sıkılarak. Doğru ya, küresel ısınma ve bunun sonucu olarak meydana gelen iklim değişikliği bir çoklarına göre bir çevre sorunuydu ve bu gibi eften püften konularla "çevreci züppeler" ilgilenirdi. Birleşmiş Milletler bünyesinde oluşturulan İklim değişikliği panelinin veya dünyanın bir çok ülkesinden 2000 bilim insanının yıllardır insanlığı yaptığı uyanış çağrılarını bile bir çok kişinin durumu ciddiye almasını sağlayamamıştı. Konu uzun süre ya bilimsel dayanağı olmadığı ya da hiçte "çevrecilerin" abarttığı gibi aciliyeti olmadığı gibi küçümsemelere maruz kalmaktan öteye gidemedi. Aslında bu küçümsemelerin hiç bir bilimsel dayanağı yoktu ve durum da oldukça acildi. Bir açıdan bakıldığında iklim değişikliği tabiki bir çevre sorunu olarak dikkat çekmektedir. Sonuçta insan eylemleri sonucunda ortaya çıkan sera gazları (karbon dioksit başta olmak üzere) küresel ısınmaya neden olmakta ve bu nedenle son yüzyıl içinde dünyanın sıcaklığı on binlerce yıldır

"Bana daha sıcak gelmiyor!"

görülen ısı artışının çok üzerinde bir artış göstermektedir. Bu ısınmanın dünyanın ekosistemi üzerinde yarattığı baskı mercanların ölmesi, canlı türlerinin yok olması veya deformasyon geçirmesi gibi sonuçlara yol açmaktadır. Deniz ısısının yükselmesi sonucunda yok olan mercanlar veya cinsiyet değişikliğine uğrayan deniz kaplumbağaları ile de çevreciler ilgilenmelidir. Bu böyle de iklim değişikliği nedeniyle toprakları son 10 yıl içinde tamamen kuraklaşan İç Moğolistanlı çiftçiler, adaları sular altında

kalmakta olduğu için ülkelerini terk etme kararı almak zorunda kalan Güney Pasifik'teki Tuvalulular, ısınan su yüzeyinin etkisi ile görülmemiş şiddete kavuşan kasırgaların vurduğu yerleşim alanlarında evsiz kalan insanlar ile kim ilgilenecek? Başlarına gelen bu felaketin nedenini ve sorumlularını bile bilmeyen bu insanlar nasıl olacak da bir araya gelip bu cinayetin arkasındakilerin yakasına yapışacaklar?

Sorunun sebebi belli: Milyonlarca yıllık evriminin ve binlerce yıllık farklı

uygarlıklar inşası ardından insan sonunda inşa etmiş olduğu Petrol Uygarlığı ile kendisini yok etmenin eşiğine geldi. Hem de kendini diğer tüm canlıların üzerinde görmesine sebep olan o üstün zekası sayesinde. Enerji üretmek için ölmüş dinozorları yakıp atmosfere saldırdığı sera gazları ile kendi felaketini hazırlayan bir zeka.

Burada teknik bilgilere, bilimsel kanıtlara girecek değilim. Kitap yazmak gerekir. Hala şüphesi olan varsa kendilerine ayrıca "belge" gösterebilirim. Durum kötü ve bunun sebebi kurduğumuz Petrol Uygarlığı. Bundan salt petrolün sorumlu olduğunu söylemeye çalışmıyorum. Üstümüze giydiğimiz elbiselerden, kullandığımız arabadan, yaktığımız elektrige kadar yaşamımızın her yerine girmiş olan petrol aslında 21.yüzyılda, kurmuş olduğumuz bu uygarlığa adını vermeye yarıyor sadece. Yoksa yaktığımız kömürden, ürettiğimiz atom bombalarından, tohumların ve tavukların genetik yapısını bozan genetik mühendisliğinden mantık olarak pek bir farkı yok. Petrol Uygarlığımız böyle üretmeye, böyle tüketmeye ve böyle kirlitmeye devam edemez.

Petrol Uygarlığı'nın mimarları, koruyucuları ve avukatları bize telaş edecek fazla bir şey olmadığını söyleyebilirler. Hatta o muhteşem zekaları sayesinde iklim değişikliği

dahil her soruna teknolojik bir çare bulacaklarını da iddia edebilirler. Ama bizim bu muhteremlerin zekalarına güvenecek kadar vaktimiz kalmamış olabilir. O nedenle gelin hep beraber dümeni bunların elinden alalım.

Peki ama nasıl? Meydanlara çıkıp "kahrolsun Amerikan emperyalizmi" diye bağırarak bir sonuç getireceğe benzemiyor. Hem Amerikan emperyalizmi kahrolmuyor hem de küresel ısınma durmuyor. Öncelikle Petrol Uygarlığı'nın madurlarının bir araya gelip ortak bir hedefte anlaşması ve bütün gücümüzle sonuç alabileceğimiz stratejiler uygulayarak kampanya yürütmemiz gerekiyor. Sadece bir gün sokağa çıkarak değil, her gün kendi yaşantımızdan başlayan değişiklikleri de kapsayan bir mücadeleye girmek lazım gözüküyor.

O zaman 3 Aralık bir son değil uluslararası bir kampanyanın başlangıcı olsun. Atölyeler ve çalışma grupları ile yeni stratejiler ve taktikler geliştirip en azından kendi ülkemizde petrole, kömüre ve doğalgaza yatırım yapılmasını engelleyebiliriz. Buna ise iklim değişikliğinin bir çevre sorununun çok ötesinde yaşamımızı doğrudan tehdit eden bir konu olduğunu kamuoyuna ve Ankara'daki yöneticilere anlatmak ile başlayabiliriz. 3 Aralıkta ve sonrasında görüşmek ümidiyle.

Tolga TEMUGE

Başka bir dünya yaratmak için 3 Aralık'a